TÂRNOSIREA CATEDRALEI MÂNTUIRII NEAMULUI

Cu vrerea Tatălui, cu lucrarea Fiului și cu săvârșirea Sfântului Duh, în anul Centenar 2018, a fost sfințit Altarul Catedralei Mântuirii Neamului sau Catedrala Națională, cu hramurile Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor) și Sfântul Apostol Andrei, cel întâi chemat, Ocrotitorul României.

Necesitatea construirii unei Catedrale Naționale în București s-a resimțit mai ales după Războiul de Independență din 1877-1878. Iar după proclamarea României ca Regat, în anul 1881, Regele Carol I al României a înaintat Camerei Legislative, în anul 1884, un proiect de lege privind construirea unei Catedrale creștin-ortodoxe în București.

Deși, inițial, Parlamentul a prevăzut pentru construirea acestui lăcaș de cult 5% din bugetul țării, acest fond nu s-a mai realizat, fapt pentru care în anul 1900 s-a organizat o subscripție publică pentru colectarea de fonduri, demers întrerupt de izbucnirea Primului Război Mondial (1914-1918).

După Marea Unire din 1918, necesitatea înălțării unei Catedrale în Capitala țării, ca recunoștință adusă lui Dumnezeu pentru înfăptuirea României întregite, a fost susținută atât de Mitropolitul primat Miron Cristea, cât și de Regele Ferdinand (1920).

Astfel, după înființarea Patriarhiei Române în anul 1925, s-au purtat numeroase discuții cu privire la amplasamentul viitoarei catedrale și au fost propuse mai multe proiecte arhitecturale.

Prin urmare, în ziua de 11 mai 1929, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Miron Cristea, a săvârșit slujba de sfințire a locului stabilit la poalele Dealului Mitropoliei, eveniment la care au participat membrii Regenței, ai Guvernului, slujitori ai Bisericii, ofițeri și mulțime de credincioși. Toate eforturile,

însă, n-au fost încununate de succes, din cauza crizei economice, a izbucnirii celui de-Al Doilea Război Mondial și apoi a instaurării regimului comunist.

După anul 1990, proiectul Catedralei a fost reluat de vrednicul de pomenire Patriarh Teoctist Arăpașu, care, deși, în anul 1999, a sfințit locul din Piața Unirii pentru noua Catedrală, a întâmpinat numeroase dificultăți și ostilități prin mutări repetate ale amplasamentului Catedralei în diferite zone ale Capitalei, până la stabilirea definitivă a acestuia în Dealul Arsenalului (2005).

Împlinind dorința înaintașilor săi, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, după întronizarea sa ca Întâistătător al Bisericii Ortodoxe Române (30 septembrie 2007), a reluat cu prioritate proiectul Catedralei Mântuirii Neamului și a săvârșit slujba de punere a pietrei de temelie pe amplasamentul din Dealul Arsenalului, la 29 noiembrie 2007, în ajunul sărbătorii Sfântului Apostol Andrei, cel întâi chemat, Ocrotitorul României.

După numeroase demersuri pregătitoare (2008-2010), Patriarhia Română a demarat lucrările de construcție la sfârșitul anului 2010, atent supravegheate de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, care a avut consultări frecvente cu specialiști în domeniu și cu echipa de coordonare desemnată de Patriarhia Română, proiectanții și executanții lucrărilor.

Pentru sfințirea Altarului Catedralei Naționale, în anul 2018, au fost realizate Sfânta Masă, vitraliile din Sfântul Altar, mozaicurile catapetesmei, obiecte de cult, veșminte liturgice ș.a. Tot

în acest an, la 3 septembrie 2018, Patriarhul României a sfinţit cele şase clopote, fabricate în atelierele Grassmayr din Innsbruck, Austria, clopotul cel mare, dedicat Eroilor Neamului, având greutatea de 25 tone.

Aceste lucrări au fost realizate printr-o conlucrare rodnică între Patriarhia Română și autoritățile Statului Român (Guvernul României, Primăria Municipiului București, alte Primării din Capitală și din ţară, și câteva Consilii județene), precum și cu ajutorul ierarhilor, clerului, monahilor și credincioșilor mireni.

Slujba de târnosire a fost săvârșită în ziua de duminică, 25 noiembrie 2018, de către Sanctitatea Sa Bartolomeu I, Arhiepiscopul Constantinopolului – Noua Romă și Patriarh Ecumenic, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României și Înaltpreasfinţitul Părinte Hrisostom, Mitropolit de Patra (Grecia), împreună cu un numeros sobor de ierarhi ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și ai altor Biserici Ortodoxe surori, preoți și diaconi, în prezența reprezentanților autorităților de stat centrale și locale, a unor invitaţi și a multor clerici și mireni din ţară și din străinătate.

Binecuvântează, Doamne, pe ctitorii, binefăcătorii, slujitorii și închinătorii acestei Sfinte Catedrale și pe întreg poporul român de pretutindeni!

*

Pentru credincioșii ortodocși români de pretutindeni, data de 25 noiembrie 2018, a reprezentat o zi de aleasă sărbătoare, care, pe lângă faptul că va fi scrisă cu litere roșii în calendarul națiunii române, va avea, în mod cert, reverberații în istoria Bisericii Ortodoxe Române și în cultura poporului român din următorii ani. La un secol de la Mare Unire s-a împlinit un deziderat al românilor, apărut imediat după Războiul de Independență din 1877-1878, și anume acela al construirii Catedralei Mântuirii Neamului sau a Catedralei Naționale. Slujba de târnosire a monumentalului lăcaș de cult, reprezentativ pentru creștinismul din spațiul carpato-danubiano-pontic, a fost săvârșită de către Sanctitatea Sa Bartolomeu I, Arhiepiscopul Constantinopolului – Noua Romă și Patriarh Ecumenic, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României şi Înaltpreasfinţitul Părinte Hrisostom, Mitropolit de Patra (Grecia), împreună cu un numeros sobor de ierarhi ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și ai altor Biserici Ortodoxe surori, preoți și diaconi, în prezența reprezentanților autorităților de stat centrale și locale, a unor invitaţi şi a multor clerici şi mireni din ţară şi din străinătate.

La acest moment istoric pentru România, au luat parte și ierarhii Eparhiei Timișoarei: Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, și Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopia Timișoarei, care au făcut parte din soborul de arhierei slujitori. Tot din soborul slujitor au făcut parte părintele Ionel Popescu, vicar eparhial, și protos. Matei Buliga, starețul Mănăstirii Dobrești. De asemenea, pe lângă zecile de mii de credincioși din ţară şi diaspora, a participat și o delegație importantă de pelerini (formată din preoți, diaconi, credincioși, elevi seminariști și studenți teologi din capitala Banatului și din Județul Timiș), condusă de părintele Marius Sfercoci, inspector la Centrul eparhial

(A consemnat **diacon Răzvan Fibișan**).

SCARA CERULUI DE LA BETEL ȘI „SCARA RICHTER”

† DANIIL arhiereul

„Iar Iacov ieșind din Beer-Șeba, s-a dus în Haran. Ajungând însă la un loc, a rămas să doarmă acolo, căci asfinţise soarele. Și luând una din pietrele locului aceluia și punându-și-o căpătâi, s-a culcat în locul acela. Și a visat că era o scară, sprijinită pe pământ, iar cu vârful atingea cerul; iar îngerii lui Dumnezeu se suiau și se pogorau pe ea. Apoi S-a arătat Domnul în capul scării și i-a zis: Eu sunt Domnul, Dumnezeul lui Avraam, tatăl tău, și Dumnezeul lui Isaac...” (Facere 28, 10-13). Înţelegând prin scara cerului de la Betel legătura existenţială și spirituală a omului și a lumii cu Dumnezeu, iar prin „scara Richter” unitatea de măsură a măsurilor pe care Dumnezeu adeseori le ia cu omul și cu lumea, conform revelaţiei biblice și istoriei umane, am putea stabili o oarecare legătură sau raport direct sau mai degrabă invers proporţional între aceste două scări. Astfel, suntem de părere că, cu cât omul sau omenirea se ridică și urcă spiritual și moral pe scara cerului descoperită la Betel, prin credinţă, rugăciune, împlinirea poruncilor, virtuţi și cunoașterea lui Dumnezeu, cu atât intensitatea măsurilor pe care Dumnezeu le ia uneori cu omul și cu lumea este mai mică pe „scara Richter” a acestor măsuri, judecăţi și hotărâri dumnezeiești. Și cu cât omul sau omenirea coboară sau rămân la treptele mai de jos ale scării cerului prin nepăsare, necredinţă, ignoranţă, reacredinţă sau răzvrătire împotriva lui Dumnezeu și a legilor Lui dumnezeiești, cu atât sunt mai mari în intensitate cutremurele și măsurile cutremurătoare

Pictură de Petru BOTEZATU

ale dreptăţii și judecăţii dumnezeiești cu omul și cu lumea, pe „scara Richter" a acestora. Deoarece pe vremea patriarhului Noe oamenii coborâseră de pe scara cerului la nivelul de „numai trup" (Facere 6, 3), încât, „văzând însă Domnul Dumnezeu că răutatea oamenilor s-a mărit pe pământ și că toate cugetele și dorinţele inimii lor sunt îndreptate la rău în toate zilele, I-a părut rău și s-a căit Dumnezeu că a făcut pe om pe pământ" (Facere 6, 5-6); și pentru că „pământul se stricase înaintea feţei lui Dumnezeu și se umpluse pământul de silnicii" (Facere 6, 11), Dumnezeu a hotărât și a rânduit îndată pedepsirea și nimicirea omenirii stricate și păcătoase prin cutremurul potopului cu apă de cea mai mare intensitate pe „scara Richter" a măsurilor dumnezeiești. Astfel, după ploile cumplite de patruzeci de zile și patruzeci de nopţi, „a acoperit apa toţi munţii cei înalţi, ridicându-se cu cincisprezece coţi mai sus de ei. Și a murit tot trupul ce se mișca pe pământ: păsările, animalele, fiarele, toate vietăţile ce mișunau pe pământ și toţi oamenii. Toate cele de pe uscat, câte aveau suflare de viată în nările lor, au murit. Și așa s-a stins toată ființa care se afla pe faţa a tot pământul, de la om până la dobitoc și până la târâtoare și până la păsările cerului, toate s-au stins de pe pământ, și a rămas numai Noe și ce era cu el în corabie." (Facere 7, 20-23).

Pe vremea patriarhului Avraam, a doua zi doar după Revelaţia sau Teofania Preasfintei Treimi de la stejarul Mamvri (Facere 8, 1-33), datorită stricăciunii și decăderii morale a locuitorilor Sodomei și Gomorei, încât Dumnezeu a zis către Avraam că „strigarea Sodomei și a Gomorei e mare și păcatul lor cumplit de greu" (Facere 18, 20); și deoarece lipseau nouă din cei zece drepţi, care ar fi putut scăpa și izbăvi cetăţile, cum mijlocise Avraam la Dumnezeu (Facere 18, 32), „Domnul a slobozit peste Sodoma și Gomora ploaie de pucioasă și foc din cer de la Domnul și a stricat cetăţile acestea, toate împrejurimile lor, pe toţi locuitorii cetăţilor și toate plantele ţinutului aceluia. Femeia lui Lot însă s-a uitat înapoi și s-a prefăcut în stâlp de sare. Iar Avraam s-a sculat dis-de-dimineaţă și s-a dus la locul unde stătuse înaintea Domnului și, căutând spre Sodoma și Gomora și spre toate împrejurimile lor, a văzut ridicându-se de la pământ fumegare, ca fumul dintr-un cuptor. Dar, când a stricat Dumnezeu toate cetăţile din părţile acelea, și-a adus aminte Dumnezeu de Avraam și a scos pe Lot afară din prăpădul cu care a stricat Dumnezeu cetăţile, unde trăia Lot." (Facere 19, 24-29). Potopul a fost un cutremur de apă la nivel universal pe „scara Richter"; nimicirea Sodomei și a Gomorei a fost un cutremur regional pe „scara Richter", iar cucerirea Ierusalimului de către Nabucodonosor, dărâmarea templului și ducere poporului în robia babiloniană de şaptezeci de ani, avea să fie un cutremur naţional pe „scara Richter", precum și cucerirea Ierusalimului și dărâmarea templului de câte romani, de mai târziu, profeţite de către Mântuitorul nostru Iisus Hristos, deodată cu cele spuse despre A Doua Lui Venire și sfârșitul lumii (Matei 24, 1-51).

Pedepsirea cumplită a răzvrătiţilor Core, Datan și Aviron prin deschiderea pământului și înghiţirea lor de vii – „Cum a încetat el (Moise) să spună toate cuvintele acestea, s-a desfăcut pământul sub aceia și și-a deschis pământul gura sa și i-a înghiţit pe ei și casele lor, pe toţi oamenii lui Core și toată averea; și s-au pogorât ei cu toate câte aveau de vii în locuinţa morţilor, i-a acoperit pământul și au pierit din mijlocul obștii. Și tot Israelul, care era împrejurul lor, a fugit la strigătele lor, că ziceau: Să nu ne înghită și pe noi pământul! A ieșit apoi foc de la Domnul și a mistuit pe cei două sute cincizeci de bărbaţi care au adus tămâie. (Numerii 16, 31-35) – , a fost un cutremur restrâns, dar de intensitate maximă pe „scara Richter" a dreptelor judecăţi dumnezeiești.

Pedepsirea regelui Ozia cu lepră pentru dispreţuirea preoţiei (II Cronici 26, 16-23); a lui Ghehazi, tot cu lepră, pentru lăcomie (IV Regi 5, 20-27); a regelui Irod, cu moarte cumplită (mâncat de viermi) pentru ucidere (Faptele Apostolilor 12, 1-4 și 21-23) și a Izabelei din Tiatira, cu boală, pentru desfrânare (Apocalipsă 2, 20-23), sunt mărturii ale unor cutremure de intensitate maximă, personale sau individuale, pe aceeași „scară Richter".

Prin feluritele cutremure, de diferite grade și intensitate, pe care Dumnezeu le îngăduie asupra noastră, prin „scara Richter" a măsurilor divine – „Când se umple măsura, atunci vine măsura!" (Părintele Arsenie Boca) – , nu se întâmplă altceva decât ceea ce a spus sfântul Ioan Botezătorul în pustia Iordanului, cu puţină vreme mai înainte de Botezul Domnului: „El are lopata în mână și va curăţa aria Sa și va aduna grâul în jitniţă, iar pleava o va arde cu foc nestins." (Matei 3, 12). Lopata lui Hristos, Dreptul Judecător, adeseori curăţă aria Sa, adică viaţa omului și lumea, prin cutremure de diferite intensităţi pe „scara Richter", atunci când oamenii uită de Scara cerului. Pocăinţa ninivitenilor însă, atât a celor din trecut sau de odinioară, cât și a celor de astăzi, sau din vremurile noastre, poate anula și amâna nimicirile și pedepsirile cetăţii omului și lumii, vestite de proorocul Iona și de ucenicii săi, peste veacuri, ridicându-ne din nou mintea, inima și sufletul pe treptele Scării cerului patriarhului Iacob sau a „Scării Raiului" Sfântului Ioan Scărarul.

CRÂMPEIE FILOCALICE DESPRE RĂBDARE (III)

Ierom. drd. NECTARIE ARVAI

Sfântul Petru Damaschinul atribuie răbdării importanţa de a fi liantul ce uneşte toate virtuţile şi totodată de a fi stabilitatea tuturor acestora, situaţie în care, aşteptarea şi lucrarea cu nădejde şi credinţă devin expresie a răbdării ce deschide posibilităţi infinite de înălţare duhovnicească, întrucât nevoitorul aşteptând, dă posibilitatea Proniei dumnezeieşti să lucreze cu viaţa şi fiinţa sa în modul în care este cel mai oportun pentru mântuire.

Viaţa trăită pentru desăvârşire este o luptă continuă şi o trudă neîncetată ce presupune, imperios necesar, prezenţa răbdării, concretizată prin cunoştinţă matură, întărire în deznădejde, despovărare sufletească, mângâiere interioară şi sporire în cumpătare. " Chiar dacă i se pare cuiva că se împărtăşeşte de toate virtuţile, dacă nu va răbda până la sfârşit şi nu se va izbăvi de cursele diavolului, nu este vrednic să ajungă în Împărăţia cerurilor. Fiindcă şi cei ce au luat arvuna au nevoie de răbdare, ca să primească răsplata desăvârşită în veacul viitor. În toată ştiinţa şi cunoştinţa este nevoie de răbdare. Şi pe drept cuvânt. Pentru că nici lucrurile cele sensibile nu se fac fără ea, iar dacă i s-a făcut cuiva vreunul dintre ele, are nevoie de răbdare ca să-i rămână ceea ce i s-a făcut. Şi simplu grăind, tot lucrul înainte de a se face, prin ce se face şi odată făcut, prin ea rămâne şi fără de ea nu stă, nici nu se desăvârşeşte. Pentru că dacă este bun, ea îl prilejuieşte şi îl păzeşte; iar dacă este rău, ea dă uşurare şi tărie de suflet şi nu lasă pe cel ispitit să fie strâmtorat de descurajare, care este arvuna gheenei."[1]

1 Sfântul Petru Damaschin, Din dumnezeieştile învăţături duhovniceşti ale Cuviosului Părintelui nostru Petru Damaschin, Cartea a doua, Douăzeci şi patru de cuvinte scurte (sinoptice) şi pline de toată cunoştinţa duhovnicească, Cuvântul 5, E al cincilea cuvânt şi litera e (epsilon). / El vorbeşte despre răbdare. / Căci aceasta e prima şi mare / Între virtuţi şi în toată ştiinţa, în op. cit., pp. 238-239.

Se aduce în vedere o particularitate aparte a răbdării şi anume aceea de a fi sprijin în stările de întunecare şi deznădejde. Răbdarea nu este o lucrare ce trebuie săvârşită doar prin impulsionarea stimulilor exteriori fiinţei umane, adică atunci când omul este asaltat de greutăţi, necazuri şi ispite, ci şi atunci când sinele este luptat în mod interior, având parte de căderi, fiind necesară şi răbdarea propriilor neputinţe, nedesăvârşiri şi limitări, pentru că doar în aceste condiţii se dăruieşte sinelui timpul necesar în a se vindeca şi a progresa.

Prin răbdarea de sine se evită descurajarea, deznădăjduirea şi renunţarea ce devin cele mai devastatoare căderi pentru mântuirea sufletului, fiind totodată izvor al credinţei, prin ea primindu-se şi puterea de a continua nevoinţa ce presupune mult curaj şi bărbăţie în cele mai felurite moment, atât în stare de înălţare, cât şi în stare de cădere, având conştiinţa prezenţei şi lucrării dumnezeieşti. " Căci răbdarea este piatră neclintită în faţa vânturilor şi a valurilor vieţii şi cel ce o are pe ea nu slăbeşte şi nu se întoarce înapoi în vremea revărsării lor. Iar aflând uşurare şi bucurie, nu e furat de părerea de sine, ci e la fel pururea, la vreme bună şi în greutăţi. De aceea rămâne nerănit în cursele vrăjmaşului. În vreme de furtună rabdă cu bucurie aşteptând sfârşitul, iar când se face vreme bună aşteaptă ispita, până la cea mai din urmă suflare, … Căci unul ca acesta cunoaşte că nu este în viaţa aceasta ceva care să nu se schimbe, ci toate trec. De aceea nu-şi face nicio grijă pentru vreuna din acestea, ci le lasă pe toate lui Dumnezeu, căci are El grijă de noi."[2]

O fiică a credinţei este nădejdea, virtute care impulsionează nevoitorul spre realizarea celor crezute, pentru că i se dăruieşte confirmarea primirii roadelor nădăjduite; prin răbdare şi prin statornicie, nevoitorul va experia momentul în care va trăi realitatea celor nădăjduite, şi aşa va primi pe mai departe bucuria şi puterea de a continua până la atingerea deplinătăţii în trăire şi lucrare. Omul lucrează printr-o credinţă plinită de nădejde majoritatea vieţii lui, întrucât în nicio lucrare nu vede imediat, sau nu cunoaşte câteodată deloc, finalitatea lucrării şi ostenelii lui; însă fiind în adevărul a ceea ce încă nu există[3] şi primind puterea nădejdii împlinirii scopului pentru care realizează ceva, omul continuă cu elan, trece prin toate ispitele nerenunţând şi prin ajutorul dumnezeiesc ajunge la definitivarea celor începute cândva, într-un mod aproape inconştient, care devin acum realităţi depline.

Prin nădejde se dăruieşte nevoitorului curăţirea şi despătimirea, întrucât cunoscând cele ce i se vor dărui dacă va trăi în Dumnezeu, nu va renunţa la acestea niciodată, în defavoarea unor plăceri actuale. „ Nădejdea fără grijă este viaţă şi bogăţie ascunsă pentru simţire, dar mărturisită de înţelepciune şi de firea lucrurilor. Căci plugarii se ostenesc semănând şi sădind; corăbierii, la fel, rabdă multe primejdii; copiii învaţă slovele şi celelalte ştiinţe. Toţi aceştia privesc la nădejde, şi de aceea se ostenesc cu bucurie şi dau, la arătare, pierzării lucrurile isprăvite, iar în cuget rabdă pentru a câştiga altele mai mari, adeseori păgubindu-se şi de cele ce vor să le câştige."[4]

2 Ibidem, p. 242. Se aduc ca exemplificare o serie de episoade scripturistice prin care se evidenţiază modul învietor prin care lucrează cu sufletele ce caută să o trăiască, şi moartea în care se prăbuşesc sufletele ce nu se împărtăşesc din virtutea răbdării; Sfântul Apostol Petru prin răbdare nu se descurajează, chiar dacă s-a lepădat de Dumnezeu, trăind cu răbdare neputinţa lui, până când primeşte iertare: Matei 25, 69-75; Marcu 13, 66-72; Luca 22, 54-62; Ioan 18, 15-18; 25-27, dar şi Ioan 21, 1-19. Dreptul Iov prin răbdare trece peste toate durerile inimaginabile pe care le-a experiat, devenind simbolul arătării slavei dumnezeieşti în oamenii lui Dumnezeu: Cartea lui Iov. Iar Iuda neavând răbdare cu propria întunecare şi patimă, ajunge să se osândească, devenind expresie a tot ceea ce este căzut: Matei 26, 14-16; Marcu 14, 11-12; Luca 22, 3-6.

3 Evrei 11, 1-40; II Corinteni 5, 7.

4 Sfântul Petru Damaschin, Cuvântul 6, S-a scris iarăşi un cuvânt evanghelic / Despre nădejdea celor viitoare. / Iar a şasea între litere este z (zeta) / Şi mintea caută să se facă fără grijă, în op. cit., pp. 242-243. A se vedea şi Psalm 4, 8; Romani 8, 24; I Corinteni 2, 9. Se face trimitere deseori la mirenii care se ostenesc cu diferite treburi şi se evidenţiază greul pe care aceştia îl rabdă pentru dobândirea celor dorite. La fel trebuie să trăiască şi monahul, trudindu-se cu multă dragoste, credinţă şi nădejde, pentru a ajunge la îndumnezeire. Sunt prezentate comparativ mai multe slujiri lumeşti ce presupun un efort considerabil, fără a exista certitudinea că cele trudite se vor concretiza în vreun fel: ostaşii şi talharii depun eforturi considerabile, unii în sens pozitiv şi alţii în sens negativ, pentru a-şi dobândi cele necesare traiului zilnic; cărăuşii şi marinarii pleacă în locuri foarte îndepărtate, lăsând cele dragi, doar pentru câştigarea celor materiale; în ambele situaţii nu există nicio confirmare că toată osteneala va avea vreo concretizare, singura realitate trăită fiind nădejdea că cele crezute vor deveni văzute, când va fi timpul favorabil. În acest sens a se vedea şi Ale Cuviosului Părintelui nostru Dorotei, Felurite învăţături de suflet folositoare, Ale celui între sfinţi Părintelui nostru Dorotei, Felurite învăţături lăsate ucenicilor săi, când a părăsit mânăstirea Avvei Serid şi a întemeiat cu ajutorul lui Dumnezeu mânăstirea sa, după moartea Avvei Ioan, " Proorocul", şi după tăcerea desăvârşită a Avvei Varsanufie, XIII Despre trebuinţa de a răbda încercările fără tulburare şi cu mulţumire, în op. cit., pp. 694-704.

„PLINIREA VREMII" (GAL. 4, 4) NEAMULUI ROMÂNESC ÎNTRU „BUCURIA NAȘTERII DOMNULUI"

Preot dr. NICHIFOR TĂNASE

„România Mare" a Sfântului Ștefan cel Mare și Sfânt, deziderat național împlinit la 1600 de către Mihai Viteazul, sfințit prin jertfa familiei **mari** a Brâncovenilor, este, de asemenea, și plinirea rugăciunilor lui Neagoe Basarab sau Mircea cel Bătrân (un adevărat κάλλος-γέρων, *kallos-geron*). Românii adunați din toate colțurile țării la Alba-Iulia au strigat lui Dumnezeu într-un dulce glas românesc: „Mare ești, Doamne, și minunate sunt lucrurile Tale!" De aici, așadar, vine denumirea de Românie Mare, nu doar de la aspectul reîntregirii teritoriale, ci mai ales din conștientizarea efectului lucrării lui Dumnezeu asupra istoriei, prin care s-au crea condițiile pentru dobândirii libertății, unității și reîntregirii neamului românesc (trei imperii se ruinau la granițele noastre). Deci, țara noastră este „mare" nu prin comparație cu altele mai „mici" decât ea din punct de vedere teritorial, ci este „mare" prin oamenii „mari" aleși de Dumnezeu să o conducă în vremuri grele și să păstreze în decursul veacurilor identitatea de credință și limbă în condiții istorice vitrege de altfel. Dar unitatea originară de neam și credință s-a născut (nu „făcut") pe teritoriul de azi al României și reprezintă o viziune organică a realității românești, o co-relație ființială, singăra cale, de altfel, de înțelegere a acestei realități. Așa cum se exprima Nae Ionescu, „*Influențele* între *culturi sunt numai aparente, orice cultură nu* împrumută *alteia mai* înaintate' *decât* nume *pentru realități proprii, originare*."[1]

Realitatea unității naționale realizată la 1 decembrie 1918 și comemorată la 100 de ani prin evenimentele Centenarului 2018, este și un rod spiritual al Ortodoxiei care a animat perpetuarea cănttiinței unității de neam și limbă de-a lungul întregii existențe a poporului roman. La „plinirea vremii" (Gal. 4, 4) Fiul lui Dumnezeu se întrupează, unind cu Sine prin asumare întreaga natură omenească din pântecele Fecioarei Maria. Asceza postului Crăciunului și bucuria așteptării Mântuitorului lumii acesteia au pecetluit acum o sută de ani și împlinirea dezideratului de veacuri al românilor a trăi liberi în țara lor moștenită de la strămoși.

Este și momentul în care, anul acesta s-a desfășurat Concursul Școlar Județean „Bucuria Nașterii Domnului", proiect cofinanțat de Consiliul Județean Timiș în parteneriat cu Arhiepiscopia Timișoarei, Inspectoratul Școlar Județean Timiș și Liceul Tehnologic „Petre Mitroi" Biled, respectiv Liceul de Arte Plastice din Timișoara.

Concursul Județean de cultură religioasă și creație artistico-plastică, aflat la ediția a VI-a, a adunat un număr de 1817 concurenți (secțiunea 1 individual), 113 concurenți (secțiunea 2 echipaje). În total, au fost implicați în desfășurarea acestui concurs un număr de 66 de școli și 254 coordonatori. Până la un punct, se exprima Andrei

1 Nae Ionescu, *Teologia – integral publicisticii religioase*, Deisis, Sibiu 2003, p. 402.

Pleşu, *„educaţia religioasă se suprapune cu educaţia pur* şi *simplu"*, iar *„fără educaţie religioasă nici ateu nu poţi să fii cu adevărat: rămâi doar captivul unei iraţionale idiosincrazii"*.[2] În acestă linie de gândire, sectorul Învăţământ şi activităţi cu tineretul al Arhiepiscopiei Timişoarei cultivă sentimental apartenenţei religioase, al memoriei active a Tradiţiei Ortodoxe, al moştenirii istorice şi patrimoniale prin intermediul unei colaborări strânse cu profesorii de Religie, veritabili misionari în anul Centenar ai autenticei culturi şi spiritualităţi tradiţionale româneşti, aflată acum într-un context European deschis mai mult spre valori postmoderne, decât spre cele tradiţionale. Nu se poate ajunge la o veritabilă cunoaştere a sinelui decât prin experienţa cunoaşterii lui Dumnezeu sădită ontologic, ca dar şi misiune, în fiinţa umană încă de la început. Aceasta este şi explicaţia strigătului kierkegaardian: *„Tată ceresc! Ce e un om fără tine? Tot ce-ar cunoaşte, chiar de-ar fi o mulţime de lucruri diverse,* înseamnă *doar un fragment, dacă nu te cunoaşte pe tine; toată năzuinţa lui, chiar de-ar cuprinde o lume, e doar muncă pe jumătate făcută, dacă nu te cunoaşte pe tine, unicul, care eşti Unul* şi *totul!"*.[3]

Trăim în această minunată ţară cu convingerea faptului că România Mare este o „Grădină a Maicii Domnului". Această denumire mariologică a ţării noastre este legată de o scenă din viaţa Sfântului Iosif de la Bisericani, care se află zugrăvită în iconostasul Maicii Domnului din biserica voievodală, în anul 1517. Cuviosul Iosif de la Bisericani a viețuit, vreme de câțiva ani, într-o peșteră din apropierea actualei mănăstiri. Înmulţindu-se ucenicii, în apropierea peșterii sale, Cuviosul Iosif a înălţat o biserică din lemn, apoi a organizat rânduiala slujbei neîntrerupte după modelul tipiconal din Mănăstirea Studion, din Constantinopol. Vremurile erau însă tulburi, iar biserica schitului a fost incendiată de către tătari. Ceea ce i-a determinat pe călugări să părăsească sihăstria de la Bisericani, pentru a se retrage în Sfântul Munte Athos din Grecia. Astfel, în luna iulie a anului 1449, coborând ei pe Valea Rea, la mică distanţă de peșteră, dintr-un stejar, izbucni o vedenie de fulger. În faţa ochilor li se înfăţişează Sfânta Fecioară Maria: "*Unde plecaţi, părinţilor?*" Cuviosul Iosif răspunde: "*La Sfântul Munte, în Grădina Maicii Domnului*." Maica Domnului le-a răspuns, zicând: "*Nu plecaţi, căci şi aceasta este Grădina Mea*." Călugării au găsit apoi, în scorbura stejarului, o icoană a Maicii Domnului, păstrată până astăzi. Cuviosii Iosif si Chiriac de la Bisericani sunt pomeniţi pe 1 octombrie, când este prăznuit şi "Acoperământului Maicii Domnului".

Anul acesta, în duhul aceleiaşi semnificaţii mariale a Anului Centenar (1918-2018), tot la data de 1 octombrie a debutat şi Simpozionul Internaţional (ed. I), „România Mare – Grădina Maicii Domnului şi patriarhul teologiei şi spiritualităţii româneşti, părintele Dumitru Stăniloae" (Timişoara, 1-4 octombrie 2018), sub auspiciile Arhiepiscopiei Timişoarei, sector învăţătmânt, cu binecuvântarea Înaltpreasfinţiei Sale Ioan, Mitropolitul Banatului.

Iată, aşadar, îndemnul Maicii Domnului, care rămâne peste veacuri, ca o profeţie, şi la care trebuie să ne raportăm perpetuu, de a „nu pleca", demisionar din vocaţia misionar creştină, ci de a „rămâne" statornici în rugăciune şi trezvie pentru transmiterea credinţei ortodoxe în Grădina Maicii Domnului, în care se află cuprinsă şi Şcoala românească în întregul ei. Ora de Religie este un factor important al unei educaţii integrale şi holistice, prezent de altminteri în orice sistem educaţional sănătos din lume.

Tot ce este cultură şi civilizaţie nu este „rătăcire", sublinia părintele Rafael Noica, ci o pregătire a omului pentru Dumnezeu, pentru „înţelegerea lucrului mai adânc, care este Ortodoxia" (de aici, şi importanţa educaţiei religioase în şcoală). Însă, atrage atenţia fiul filosofului Constantin Noica, să nu ne trufim cu ce suntem, cu ce avem, căci pentru aceasta a pierdut poporul ales pe Mesia. De altfel, părintele Rafael interpretează „devenirea întru fiinţă" în cheie pnevmatologică, drept „a doua gestaţie a omului pe pământ, gestaţie întru Duhul Sfânt".[4] El găseşte în filosofia tatălui său „un subcurent de creştinism ortodox autentic"[5], iar devenirea întru fiinţă e legată de „pâinea cea spre fiinţă" prin care ne naştem întru veşnicie, Fiinţa fiind Însuşi Dumnezeu Care S-a descoperit lui Moise (Ieş. 3,14).

O lectură teologică a societăţii noastre „prin fereastra Bisericii"[6], reprezintă în aceeaşi timp şi o mărturie a noastră despre singurul lucru pe care Mântuitorul nu l-a vrut rămas ascuns – când L-au întrebat dacă El este Fiul lui Dumnezeu, a răspuns „Eu sunt". Acest adevăr trebuie arătat în contextual intelectual „neo-varlaamit" actual marcat de o „ruşine de a fi ortodox"[7]. Astfel, Ortodoxia nu doar încearcă să convingă raţiunea, ci seduce inima.

2 Andrei Pleşu, *Despre frumuseţea uitată a vieţii*, ediţia a III-a, Humanitas, Bucureşti, 2016, p. 114, 117.

3 Søren Kierkegaard, *Opere 4. O recenzie literară. Discursuri edificatoare* în *spirit divers*, Humanitas, Bucureşti 2017, p. 223

4 *Celălalt Noica*, Sophia, Bucureşti 2018, p. 111.

5 Ibidem, p. 108.

6 Constantin Coman, *Prin fereastra Bisericii sau o lectură teologică a realităţii*, Editura Bizantină, Bucureşti 2007, p. 11-18.

7 Ibidem, p. 43-54.

UN ÎNDEMN PENTRU ȚARĂ ȘI NEAM

Prof. univ. dr. ing. VIDU BIDILEAN
Membru de Onoare al Academiei de Ştiinţe Agricole şi Silvice

Înainte de orice, apreciez și salut din toată inima apelul lansat în spațiul public de către Biroul de Presă al Patriarhiei Române, intitulat „Îndemnul BOR la rugăciune, dialog și coresponsabilitate socială", adresat societății românești, foarte tulburată din cauza existenței unor conflicte între instituții majore ale statului, ceea ce a condus la o polarizare în rândurile populației.

Pe bună dreptate, Biserica noastră Ortodoxă, precizându-și neutralitatea din punct de vedere politic, își exprimă gândul că nu poate rămâne indiferentă în plan social și, ca atare, în virtutea Legii cultelor 489/2006, art.7, al.1, îndeamnă la rugăciune, dialog și coresponsabilitate socială.

Îmi exprim sincer, din toată ființa mea de creștin, deplinul acord cu privire la poziția exprimată în acest îndemn al BOR, având calitatea de „factor al păcii sociale" în contextul actual social polarizat și fracturat, receptând orientările/dorințele majore ale poporului: dreptatea socială, diminuarea sărăciei și creșterea nivelului de trai.

Din această perspectivă, aș vrea să aduc câteva comentarii în plus la două idei din această lege și anume dialog și coresponsabilitate socială. Căci, ce poate fi mai relevant când admitem că trăim într-o lume a interdependenţelor să nu acceptăm această sintagmă ca premisă a unui dialog normal, civilizat, nu numai la dimensiunea ei obișnuită, ci și în sfera relațiilor sociale, inclusiv a celor politice. Iată de ce, abordarea ideilor de dialog și coresponsabilitate socială, nu pot ocoli această dimensiune politică ce constituie, prin ea însăși, o parte componentă a coresponsabilității sociale.

Cu aceste precizări vom spune că ideea de interdependenţă ca premisă a dialogului mu este nouă. Încă de la începutul secolului XVIII-lea, filosoful german G.W.F. Hegel emitea, desigur pe un plan mai larg, conceptul „sein fur Anders" (fiinţarea pentru altul), ceea ce însemna o implicare mai activă a individului sau grupului în „viaţa cetăţii", cum spuneau grecii antici, adică în slujba intereselor sociale. Această implicare nu poate da roade, numai tolerând ascultarea și a altor idei, astfel ca sumum-ul acestora să conducă la progres. În aceeași ordine logică, gânditorul francez Maurice Duverger îndemna la „dialog și toleranţă, prin respectarea fiecăruia de a-și exprima liber opiniile", căci spunea el mai departe „democraţia nu înseamnă debandadă ci libertatea de a te disciplina tu însuţi". Câtă actualitate au aceste idei în România de astăzi! Dar câţi se apleacă oare, asupra lor, în această lume a interdependenţelor? Mai asistăm încă, din păcate, la defulări de tot felul, unii considerându-se deţinătorii adevărului absolut, sfidând normalitatea.

Recunoscând necesitatea dialogului social, inclusiv între partide, socotim că cel ce este abilitat să poarte discuţii trebuie să respecte cu stricteţe principiile generale care guvernează acest dialog. Căci cel ce îmbracă straiul obștesc, se impune să uite de propria lui persoană. De aceea, el trebuie să fie bine pregătit și documentat. Un emisar bun este tot atât de important, pentru o cauză, ca un luptător încercat pe câmpul de luptă. Cel învestit să poarte dialog se impune să fie pătruns de idealul în care crede și să aibă puterea de a stârni interesul partenerului de discuţie pentru convingerile sale.

În același timp, ţinuta morală și sufletească înaltă, trebuie să fie însoţitoare permanentă. Partenerul de dialog se impune să fie conciliant și răbdător, dar și exigent. Cel ce rabdă, nu poate fi înfrânt cu ușurinţă, dimpotrivă, victoria va fi de partea lui. Să nu uităm dictonul după care „răbdarea este o floare ce nu crește în grădina oricui". In același timp, nu este niciun secret, să spunem că în dialog avem nevoie să învăţăm chiar și din incisivitatea partenerului. Dar în anumite limite, căci această incisivitate poate degrada în necuviinţă, așa cum se întâmplă în ultimii ani, în

viaţa social-politică din ţara noastră. La rândul ei, paradoxal, această necuviinţă exacerbată naşte teamă, nelinişte, agitaţie, răbufnire din partea unor segmente ale populaţiei. Se mizează probabil pe faptul că toate acestea la un loc, alternate cu promisiuni de tot felul, de cele mai multe ori nefondate sau ilogice pot da rezultate neaşteptate. Poate fi și asta o filosofie a gândirii social-politice din zilele noastre până la cele mai înalte niveluri.

Abordând problematica incisivităţii într-un dialog, credem că nu este necesar să răspundem cu aceeaşi monedă, deşi trebuie spus că nici bunul simţ exagerat nu dă rezultate. Oricâte sfaturi am da, nu-1 putem învăţa pe om să se comporte civilizat. Reuşita în asemenea situaţii rezidă, mai degrabă în fermitatea și dezinvoltura cu care oferim răspunsuri când o cere situaţia, ele putând fi chiar zeflemiste. Până la urmă vorbele frumoase nu ţin de foame. A fi și puţin „fanatic" în susţinerea unei idei de adevăr și dreptate bine argumentate, credem că nu-i niciun păcat. Așadar, este preferabil să spunem adevărul pe faţă, așa cum este el, decât să se mintă cu meşteşug, deşi multe adevăruri se spun chiar și în glumă și au acelaşi efect.

Asistăm în prezent la prea multe tactici de acuzare în dialogul ce-l purtăm, ceea ce ne pune în postura de a fi mereu într-o poziţie de apărare. Judecând puţin tactica partenerului de dialog, se pare că până la urmă este mai uşor să stai la pândă, să nu te implici în rezolvarea problemelor promise dificile cu care se confundă cetatea iar în momentul oportun, ales cu migală să ataci cu hotărâre. Această tactică se pare că dă roade până la cele mai înalte niveluri dar oricum nu pe termen lung. Avem de-a face cu ceea ce se cheamă campanie permanentă asistând la acuze grave pe orice temă minoră reală sau inventată. Activitatea unora se rezumă la fel de fel de întâlniri în ţară și străinătate, plâng și deplâng situaţia „jalnică, disperată, dezastruoasă, moştenită" etc., în care a ajuns ţara, fără a pune un deget la zidirea ei. Bine spunea cineva că cel ce nu face nimic, învaţă să facă rău. Și atunci vom spune și noi: „Iartă-i Doamne că nu ştiu ce fac".

Mai departe. Într-un dialog trebuie să ştim să detestăm vanitatea și ambiţia neargumentată sau chiar ridicolă a unor parteneri. Cel ce are menirea să reprezinte o comunitate în relaţie cu altă comunitate trebuie să fie înzestrat cu temperament echilibrat și puternic, pătruns de o vocaţie autentică a demnităţii permanente și a luciditătii.

Desigur, într-un dialog se pot face și concesii de moment sau chiar pe termen lung. Dar niciodată nu vom acorda concesii de principiu care încalcă demnitatea naţională și interesele cetăţenilor. Orice compromis trebuie să fie în deplină concordanţă cu conştiinţa datoriei împlinite. Se cunoaşte că, în sinea lui, compromisul nu este de lepădat, deşi trebuie menţionat că sensul pe care-1 îmbracă uneori poate fi dăunător. De aceea, compromisul trebuie dublat de prudenţă, căci graba, ca și mânia de altfel, sunt contrare unui dialog autentic, civilizat și eficient. Practica multor echipe care au condus și conduc destinele acestei ţări, a demonstrat că avem datoria să fim mereu prudenţi în orice dialog și decizie adoptată. S-a instalat la noi, din păcate, o suspiciune permanentă, ca să nu folosim o expresie mai dură, care aduce mult rău ţării, iar transparenţa este pusă mereu, deliberat sau nu, sub semnul întrebării. Ca raţiune practică, fondată pe nevoia de prevedere, prudenţa și transparenţa pot aduce foloase mai mari decât lupta deschisă, oarbă chiar, dacă ea este un fel de boală a acestei raţiuni practice. Nu în zadar se spune că „prudenţa este mama înţelepciunii".

Ca ideal, și misiune a unor conducători, în raporturile lor unii cu alţii, chiar din opoziţie (varianta politică), dialogul trebuie să aibă atracţie și valoare cu totul aparte, atribuindu-i și alte însuşiri cum ar fi: cultură generală aleasă, politeţe, abordare metodică a chestiunilor invocate, puterea judecăţii limpezi, flexibilitate asociată cu consecvenţă, putere de adaptare, tact, temperament, stăpânire de sine, rezistenţă fizică și nu în ultimul rând, respect mutual. Să nu uităm că în orice relaţie respectul și încrederea reciprocă sunt o sursă a succesului.

În general, relaţiile dintre segmente diferite ale populaţiei (inclusiv partide – n.a.) sunt o realitate a vremurilor de astăzi. Și dacă este așa, promovarea lor ca stil și metode de muncă, trebuie să fie consemnate în strategii, programe economico-sociale, oferte electorale și nu invective. Comportamentele recente ale unor politicieni sunt exemple în acest sens.

În fine, pe un plan mai larg, miza succesului României integrate în structurile Uniunii Europene este prea mare pentru a aborda orice viitor dialog într-o manieră civilizată, reală și constructivă în faţa noilor probleme cu care se confruntă statele naţionale: suveranitate, independenţă, unitate și indivizibilitate, așa cum se consemnează în legea supremă a ţării, Constituţia României. A venit momentul ca ţara noastră să înveţe din ultimele evenimente care s-au petrecut în Europa - Brexit și Turcia -, căci numai așa vom îndrăzni să credem în România și în bogăţiile ei date de Dumnezeu care ne aparţin.

P.S. Salutăm, în egală măsură apelul celui mai înalt forum al intelectualităţii româneşti, Academia Română către poporul român și instituţiile statului român intitulat **Identitate, Suveranitate și Unitate Naţională.**

FĂURITOR DE UNITATE, LIMBĂ ȘI CREDINȚĂ DIN VALEA ALMĂJULUI: PROTOPOPUL IOSIF CORIOLAN BURACU

Preot NICOLAE BĂCILĂ

Părintele Coriolan Buracu a fost una dintre marile personalităţi ale Văii Almăjului și ale Banatului. Realizările lui se întind în domeniul pastoraţiei, culturii și promovării idealurilor românești. Sunt destul de multe studii și articole care au prezentat activitatea părintelui Coriolan Buracu și fără îndoială că altele le vor urma. În cele ce vor decurge vom puncta doar câteva aspecte esenţiale din viaţa acestui mare bărbat și preot al naţiunii române din Banat, aspecte sprijinite pe unele informaţii găsite în documentele păstrate în casa Boldea din Borlovenii-Vechi și în memoria colectivă a acestei familii.

Părintele Coriolan Buracu a fost nepotul învăţătorului Pavel Boldea (1842-1917), din Borlovenii-Vechi, care a avut descendenţi direcţi pe: Pavel Boldea (ulterior protopop și colonel, având o strălucită carieră la Curtea Imperială de Habsburg), pe Grigore, Remus, Călina și Măriuţa. Călina s-a măritat în familia Buracu în Prigor și a avut pe Coriolan Iosif, Tudosia și Elena. În formarea și educaţia lui Coriolan Buracu, un rol decisiv l-a avut unchiul său, protopopul Pavel Boldea. Protopopul-colonel Pavel Boldea a luat asupra sa asigurarea speselor de școlarizare pentru nepotul său. Din acea vreme, în casa Boldea din Borlovenii-Vechi se păstrează un schimb de corespondenţă între unchi și nepot în timpul când acesta din urmă era la școală, elev la liceul din Brașov și apoi la Caransebeș. Rezultă că „unchiul" era foarte scrupulos și cerea socoteală cu precizie asupra cheltuielilor. Mai rezultă că „nepotul" îi dădea ascultare cu grijă, dar totuși se comportă în limita vârstei lui tinere și își îngăduia mici zburdălnicii inerente vârstei. Mai rezultă că în vremea școlii, Coriolan Buracu, fără să fie eminent, era un student bun și excelent în anume domenii. Deci era, încă de tânăr, o fire pasională și cu personalitate. În timpul școlii, Coriolan Buracu a fost un școlar-problemă pentru autoritățile austro-ungare. Cu ocazia jubileului a 50 de ani de domnie a împăratului Francisc Iosif I a participat cu clasa sa la defilare. Trecând prin faţa împăratului i-a strigat tare în românește „Să trăiască!", fapt care a generat o amplă anchetă poliţienească, anchetarea sa, a rudelor și a învăţătorilor. Neastâmpărul tânărului Buracu va continua și după ce va fi admis la Liceul militar de artilerie Wiener-Neustadt. A rezistat doar trei săptămâni, fiind nevoit să părăsească liceul ca urmare a tezei „Ce te-a îndemnat să pășești pe cariera militară". Concret, la întrebările comisiei, Coriolan răspunde că vrea să se facă „ofiţer ca să-i conducă pe români la lupta împotriva ungurilor". Numai că profesorul care prezida comisia era maior ungur și a cerut imediat eliminarea sa.

Părintele Coriolan Buracu încearcă să-și continue studiile la Viena, însă Patriarhul Miron Cristea, pe atunci Episcop al Caransebeșului, îl numește paroh la Mehadia. Aici a desfășurat o activitate prodigioasă și predominant românească, fapt ce a dat naștere la multe suspiciuni și a condus la o anchetă și, în cele din urmă, la arestarea de către jandarmii maghiari, chiar în timpul Liturghiei. La Mehadia, la propunerea și îndemnul lui a luat ființă Consiliul Naţional Român, unde a funcţionat ca președinte și aproape în același timp se înființează Garda Naţională subordonată Consiliului Naţional. În cele din urmă primește ordin de încorporare și se prezintă la unitatea militară de care aparţinea, la Panciova, de unde este îndrumat ca preot militar pe frontul rusesc din Galiţia, timp în care se încadrează competent și eficient, încât comandantul garnizoanei, prin ordin de zi, dispune: „O recunoștinţă lăudabilă preotului Coriolan Buracu pentru devotamentul care l-a însufleţit în epidemia de holeră ce a secerat mulţi din camarazii noștri".

Tot protopopul Pavel Boldea, ajuns comandant al canonicilor ortodocși din armata austro-ungară, a facilitat încadrarea părintelui Coriolan Buracu în cadrul aceluiași corp în vremea Primului Război Mondial.

În casa Boldea sunt păstrate scrisori trimise vărului său, lt. colonelul Romulus Boldea, la Borloveni, în anii '50 ai veacului al XX-lea, vremea crâncenă a persecuţiilor comuniste, când cei doi veri au avut parte să treacă prin universul concentraţionist bolșevic.

În scrisorile sale, cele mai multe trimise din Baia Mare și București, din casa copiilor lui care îl adăposteau și îngrijeau, părintele Coriolan Buracu scria prudent, dar tot cu înflăcărare. Scrisorile lui erau îndemn la nădejde în lucrarea cea bună și dreaptă a lui Dumnezeu.

În acest context, în cadrul familiei Boldea se povestea cu admiraţie despre felul în care părintele Coriolan, „uica Coriolan", cum era numit cu dragoste și respect, a fost ridicat la începutul anilor '50 spre a fi trimis la canalul morţii.

Securistul care l-a arestat a avut totuşi un reflex de umanitate şi a întrebat: „Părinte, aţi mai fost arestat?", şi răspunsul a venit puternic, fără teamă, în maniera Coriolan Buracu: „Oho, de câte ori!". Iar apoi la canal, pus în echipa morţii, a preoţilor condamnaţi la exterminare, părintele Coriolan Buracu a aflat tăria morală ca pe cei dimpreună cu el să îi încurajeze în fiecare dimineaţă, la începerea sclaviei, cu vorbele: „Sus inimile, fraţi români!".

Dar cea mai emoţionantă amintire păstrată în arhiva Casei Boldea este în legătură cu o carte poştală trimisă de către părintele Coriolan la Borloveni, în august 1954. În acea vreme, colonelul Romulus Boldea era în surghiun, în domiciliu obligatoriu, familia nu credea să vină curând sau în general să mai vină. În cartea poştală trimisă şi primită la începutul lui august 1954, părintele Coriolan scria: „Dragă Romulus, îţi scriu la Borloveni, căci ştiu că vei fi acolo mai înainte de Sfânta Măria Mare. Întotdeauna Maica Domnului a apărat casa noastră şi pe tine te va aduce acasă acuma". Zece zile mai târziu, în 15 august 1954, Romulus Boldea se întorcea la Borloveni, la casa şi familia lui.

Rememorând aspectele din viaţa lui Coriolan Buracu, putem puncta că a fost preot militar în Primul şi al Doilea Război Mondial, a semnat actul Unirii de la 1918 de la Alba Iulia, a fost primul deţinut politic transilvănean la începutul războiului de întregire şi primul cu care a început urgia comunistă în Făgăraş. Sărac până la sfinţenie şi apostol al Armatei Române, cum l-au numit superiorii, legenda preotului se ţese ca o pânză de vis, peste dealurile Banatului drag răsunând încă baladele închinate popei Buracu.

A adormit în Domnul în anul 1964, în Bucureşti, ulterior fiind reînhumat în curtea bisericii din Prigor, respectându-i-se astfel memoria binecuvântată şi preţuindu-l pentru întreaga sa activitate.

Aceasta este o prezentare sumară a vieţii, mai ales naţionale şi martirice a protopopului Buracu, una dintre marile conştiinţe ale românilor bănăţeni, cel care şi-a dedicat viaţa deşteptării neamului şi propăşirii românilor bănăţeni în vremuri grele de robie amară, dar şi în timpul României Mari.

Acum mă întreb şi vă întreb, parafrazându-l pe scriitorul Ion Marin Almăjan: Oare astăzi unde sunt marile conştiinţe jertfelnice naţionale şi spirituale? Şi oare cine ar trebui să le deştepte, dacă nu noi, preoţii, cei care suntem formatori de identitate şi ar trebui să fim oameni pentru Dumnezeu, dar şi oameni pentru oameni şi pentru istorie? Căci identitatea spirituală a unui popor se măsoară în iubirea şi abnegaţia, jertfa şi biruinţa oamenilor din care el este alcătuit.

Bibliografie:

Pavel Panduru. *Iosif Coriolan Buracu- o legendă vie,* Editura Tim, Reşiţa, 2007
Alexandru Nemoianu, *Borloveni*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2000
Pavel Gârjoabă, *Monografia localităţii Borlovenii Vechi*, Râmnicu Vâlcea, 2006
Pavel Panduru, *Monografia localităţii Prigor*, Editura Timpul, Reşiţa, 2000

PREOT SIMION MLADIN, *CATEDRALA ARHIEPISCOPALĂ „SFÂNTA TREIME" DIN ARAD*

Preot prof. univ. dr. SORIN COSMA

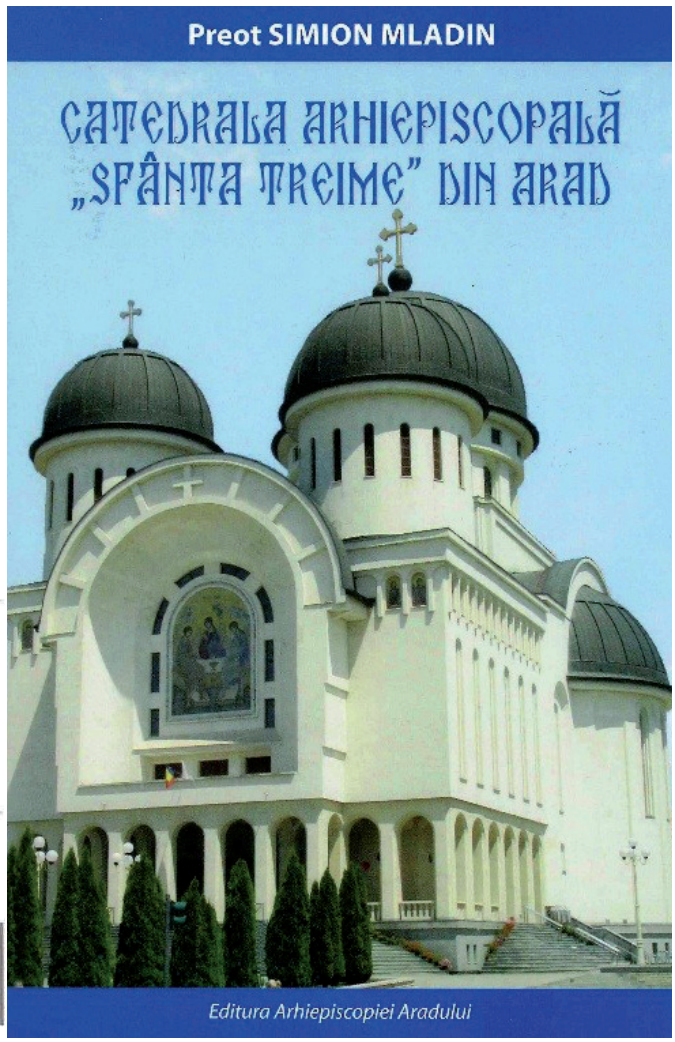

Cartea s-a tipărit cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu, la finalizarea lucrărilor de construcţie a Catedralei Arhiepiscopale „Sfânta Treime" din Arad şi se înscrie într-un complex amplu de realizări ale judeţului şi municipiului Arad şi ale întregii ţări, menite să pregătească aniversarea centenarului Marii Uniri din 1918, declarat în Patriarhia Română „Anul omagial al unităţii de credinţă şi de neam", precum şi „Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918".

Ideea construirii Noii Catedrale a prins contur după evenimentele istorice din Decembrie '89, din iniţiativa Părintelui Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu, care cu multă responsabilitate şi dăruire a iniţiat toate acţiunile de coordonare, administrare şi de adunare de fonduri, dovedindu-se prin excelenţă Ctitorul Sfinţitului Locaş de cult.

Autorul prezentului volum, Părintele Simion Mladin este colaboratorul apropiat al Înaltului Ierarh, care mai bine de un sfert de veac, mai întâi în calitate de secretar eparhial şi coordonator al lucrărilor de construcţie, iar actualmente de ecleziarh şi administrator al Noii Catedrale, cu multă competenţă şi dăruire reconstituie în paginile cărţii, într-o formă unitară, detaliată şi obiectivă, strădaniile depuse în vederea construirii măreţului monument bisericesc.

De asemenea, se cuvine să menţionăm dintru început că Noua Catedrală a primit prin hotărâre oficială numele: Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime" din Arad, încât cu acest nume intră în istorie, străbătând veacurile pentru

Preotul Simion Mladin

a le împărtăşi credincioşilor harul necreat al Sfintei Treimi spre mântuirea, spre sfinţirea şi desăvârşirii vieţii lor duhovniceşti.

Noua Catedrală este construită cub formă de cruce, spre a defini jertfa răscumpărătoare a Fiului lui Dumnezeu ce se aduce în Sfinţitul Locaş pentru mântuirea lumii. E crucea care se întinde peste spaţiu şi timp; e crucea neamului întărită de puterea harului lui Dumnezeu (I Corinteni 1,18), pe măsură să-i aducă izbăvirea...

Făcând o privire sintetică a cuprinsului prezentului volum, vom preciza că acesta este structurat în două părţi: prima parte se referă la oraşul de reşedinţă al Eparhiei şi la încercările de construire a unei catedrale reprezentative, iar partea a doua prezintă detaliat istoricul edificării noii Catedrale începând cu demersurile pentru obţinerea autorizaţiilor, stabilirea amplasamentului, întocmirea proiectului şi alegerea constructorului; şi mai departe: fixarea hramului, prezentarea arhitecturii, a icoanelor, a crucilor, a corpurilor de iluminat, a sfintelor moaşte, a activităţilor liturgice şi a preoţilor slujitori, iar la sfârşit, un capitol special este dedicat târnosirii Catedralei la praznicul Sfântului Nicolae, în anul mântuirii 2008, de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel însoţit de membrii Sfântului Sinod, de preoţi şi credincioşi, iar la 28 noiembrie 2009 s-a săvârşit slujba solemnă de ridicare a Episcopiei Aradului la rang de Arhiepiscopie, şi a Chiriarhului, ctitorul noii Catedrale, la rang de Arhiepiscop.

Cu acest prilej, Preafericirea Sa arăta că „Vrednicia acestei eparhii este mare; nu poate fi descrisă în cuvinte în timpul unui moment solemn, care este, totuşi, limitat ca timp. Aici, la Arad, ne aflăm într-o cetate a credinţei creştine care are începuturi mult mai vechi decât eparhia ca atare. În părţile acestea au existat sfinţi daco-romani, au existat episcopi din secolul al VIII-lea, au existat mărturisitori ai credinţei, care împreună se roagă în ceruri la Hristos Domnul, Capul Bisericii, ca să-i ajute pe slujitorii Lui şi pe toţi credincioşii Lui, să-i pregătească pentru a intra în Împărăţia cerurilor".

Ulterior acestui eveniment istoric, la prezentul volum se mai adaugă încă trei capitole referitoare la pictura catedralei, icoane, mozaicuri şi obiecte de cult, iar la sfârşit se arată modul în care construirea Noii Catedrale este oglindită în presa arădeană a vremii.

La sfârşitul volumului sunt adăugate 38 de anexe, cu titlul: Documente de arhitectură şi imagini picturale, iar pentru a facilita lectura cărţii, mai ales pentru cei mai puţin familiarizaţi cu termenii de construcţie, sau cu înţelesul noţiunilor bisericeşti, s-a anexat un Glosar, cuprinzând 94 de cuvinte, cu explicaţiile cuvenite.

Lucrările de construcţie a Noii Catedrale au fost susţinute financiar de către autorităţile de stat locale şi centrale, societăţile comerciale din municipiu şi judeţ, de preoţii şi credincioşii aparţinători eparhiei, precum şi de numeroşi donatori din ţară şi străinătate. Volumul reţine în mod special numele familiei Corneliu şi Rucsanda de Bota, români stabiliţi în SUA, care s-au implicat financiar „peste aşteptări", tocmai într-un moment critic al construcţiei Catedralei...

Pe de altă parte, au fost mulţi credincioşi care din puţinul lor au contribuit cu regularitate, în fiecare lună, de la începutul lucrărilor de construcţie şi până la finalizarea acestora, dar s-a lăsat ca meritul jertfelniciei lor să fie răsplătit de veşnica iubire a lui Dumnezeu, Cel ce cunoaşte inimile şi faptele fiecăruia din-

Primii ctitori ai Catedralei

tre noi... În același timp, fiecare dintre cei implicați activ și oficial în construirea Noii Catedrale se pot regăsi în documentele redate cu maximă fidelitate, sau în pozele color bine lucrate, pe măsură să împodobească și să eternizeze prezentul volum.

Pentru a înțelege mai bine importanța și necesitatea construirii Noii Catedrale în orașul de reședință al Eparhiei, autorul acordă spații largi istoricului trisecularei dorințe a credincioșilor ortodocși arădeni de a avea o catedrală reprezentativă; răspunzând astfel și la întrebarea: de ce acum și nu până acum?...

În concret, autorul arată că orașul Arad este situat într-o arie geografică în care spiritualitatea creștină s-a manifestat încă din perioada formării și afirmării noastre ca popor ortodox de sorginte latină. Vechile documente menționează existența unor puternice centre mănăstirești ortodoxe în jurul Aradului, care au contribuit la consolidarea spiritualității ortodoxe, pe măsură să-și aducă contribuția la dezvoltarea vieții sociale și politice a românilor din Transilvania, încât „edificarea unei Catedrale Ortodoxe Române în Arad, orașul de reședință triseculară a uneia din cele mai vechi, mai cuprinzătoare organizări bisericești în zona vestică a romanității, reprezintă împlinirea unei vechi speranțe" (p. 104). Iar pentru împlinirea acestei legitime dorințe, Dumnezeu a rânduit anume evenimente istorice să devină în timp favorabile împlinirii acestui măreț ideal.

Prima Catedrală a Aradului, pe locul actualului Colegiu Național „Moise Nicoară"

Astfel, după cum se știe, în 1690 Curtea de la Viena recunoaște libertatea religioasă și autonomia bisericească a românilor ortodocși din Arad, iar la 15 aprilie 1706 se acordă aprobarea legală a întemeierii Episcopiei Ortodoxe Române cu ierarhie națională, încât cel dintâi episcop atestat documentar, prin diploma împărătească din 18 septembrie 1706, a fost Isaia Diacovici.

Acesta reorganizează locașul bisericii ortodoxe construită în Arad pe timpul domniei lui Matei Corvin (1458-1490), devenind astfel prima catedrală episcopală. Nefiind însă corespunzătoare, episcopul Pavel Avacumovici (1786-1815) reușește să finalizeze un nou edificiu în 1791, pe același loc și cu același hram pe care îl avea catedrala anterioară. Supusă unui bombardament în timpul revoluției din 1848, deși reparată, n-a rezistat vitregiei vremurilor, încât în 1857 a fost demolată pe motiv că incomodează aplicațiile militare ale fortăreței de pe Mureș. Noul episcop al Aradului, Procopie Ivașcovici (1853-1873) reușește să ridice o nouă catedrală, și anume, cea de a treia, cu hramul „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul", ce va fi sfințită la 17 septembrie 1865.

PROCOPIE IVAȘCOVICI
– Ctitorul Catedralei vechi – (1853-1873)

Catedrala Veche cu hramul Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul – Arad

Împrejurările determinate de Primul Război Mondial și rolul pe care reprezentanții Episcopiei Aradului l-au arătat în realizarea Marii Uniri din 1918,

au stimulat conștiințele credincioșilor ortodocși români din Arad, și a noilor autorități de stat în direcția ridicării unei noi catedrale reprezentative noilor realități sociale și religioase, spre a exprima idealul de veacuri ale reîntregirii. Dar încercările care au urmat nu s-au putut concretiza datorită împrejurărilor nefavorabile determinate de cel de al Doilea Război Mondial, încât încercările episcopului Grigorie Comșa (1925-1935) de a aduna fonduri în acest scop, s-au zădărnicit; precum zadarnice au fost și planurile episcopului Visarion Aștileanu (1973-1984) în acest sens, datorită comunismului ateu statornicit o jumătate de veac în România; încât abia după Revoluția din Decembrie 1989 s-a putut reactualiza, cu sorți de reușită, împlinirea năzuințelor ortodocșilor români din Arad de a avea o catedrală corespunzătoare noilor realități istorice.

Episcopul Grigorie Comșa

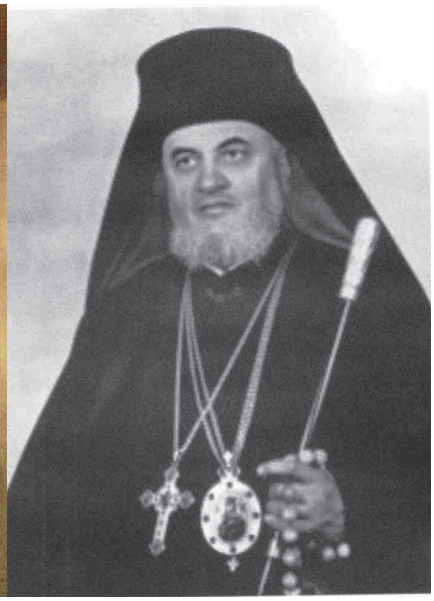

Episcopul Visarion Aștileanu

Prin construirea Noii Catedrale, Aradul trăiește o perioadă memorabilă, marcată prin efortul celor care și-au păstrat credința moștenită de la strămoși și părinți, și în același timp, ca mulțumire adusă lui Dumnezeu, și veșnică cinstire a memoriei tuturor celor care s-au jertfit pentru devenirea nostră națională de-a lungul vremii. Acum se odihnesc în pace intelectualii români providențiali și patrioți înflăcărați, corifei ai Marii Uniri din 1918; se bucură între cei aleși și plăcuți lui Dumnezeu în veșnicie erudiții episcopi Grigorie Comșa și Visarion Aștileanu, militanți activi pentru realizarea dezideratului legitim al ortodocșilor români de a avea o catedrală eparhială reprezentativă.

Astfel, construirea Noii Catedrale simbolizează triunful luptei și aspirațiilor seculare ale credincioșilor ortodocși, consfințiind pe plan artistic afirmarea națiunii române în cadrul culturii și civilizației universale.

Prin aceasta, Arhiepiscopia Aradului aduce un pios omagiu eroilor neamului românesc care și-au dat viața pentru apărarea fruntariilor țării în veacuri de ocupație străină; luptătorilor români făuritori ai Marii Uniri din 1918; precum și celor 21 de martiri ai Revoluției din Decembrie 1989, căzuți pe teritoriul Municipiului Arad; la fel „tuturor celor căzuți pe câmpurilor de luptă, în lagăre și închisori, pentru libertatea, demnitatea neamului și slava Sfintei Biserici”…

Privită în ansamblu, cartea de față poate fi socotită un adevărat ghid orientativ în construcția unei biserici ortodoxe, mai ales că fiecare capitol este precedat de o expunere catehetică foarte bine documentată privind sensul,

Corifeii Marii Uniri: Vasile Goldiș, dr. Ioan Suciu, Ștefan Cicio-Pop, Arad, 1 Decembrie 1918

Delegația Aradului la Marea Unire

importanța și modul de interpretare simbolică și duhovnicească a componentelor mărețului edificiu.

În același timp, prezentul volum reprezintă și un adevărat document istoric; este istoria unei catedrale intrată în istorie ca o împlinire a unui ideal măret programat de generațiile anterioare, spre a vorbi generațiilor viitoare despre nestrămutata datorie de a sluji neamului nostru românesc.

În felul acesta, Noua Catedrală din Municipiul Arad este și va rămâne în conștiința generațiilor ce vor urma, un simbol luminos al credinței ortodoxe și al ființei naționale a poporului român, ca mărturie a spiritualității și demnității sale; iar ca operă arhitectonică are menirea de a face să vibreze sufletul omenesc pentru renașterea și vigoarea virtuților creștine în viața societății, și de afirmare a ortodoxiei românești în arealul european.

Parafrazându-l pe Tudor Arghezi, vom spune în încheiere: „Fii binecuvântată catedrală istorică, cinste celor care, într-o formă sau alta, și-au adus aportul la zidirea și înfrumusețarea ta; și mai departe: „Fii binecuvântată carte, cinste cui te-a scris!"

Eroii Revoluției din Arad

IOAN TRAIA, *ASOCIAȚIA PUBLICIȘTILOR PRESEI RURALE DIN BANAT*

Preot dr. VALENTIN BUGARIU

La debutul studiilor universitare am făcut cunoștință cu un volum intitulat *Dicționarul teologilor români* care îl are ca autor pe părintele profesor Mircea Păcurariu. La prima lectură am fost curios de a cunoaște biografia celor cuprinși în acestă alcătuire (ierarhi, profesori de teologie, monahi, preoți și laici) scriitori fiecare în felul lui. Mai târziu am înțeles utilitatea acestei cărți pentru documentarea unor predici sau cateheze, a unor conferințe preoțești, a unor ore de religie sau istorie. Același lucru îl realizează „cu asupra de măsură", profesorul și muzeograful Ioan Traia, președintele Asociației Publiciștilor din Presa Rurală din Banat. Un istoric al publiciștilor, revistelor, activităților derulate de Asociația noastră. Așa cum odinioară am găsit reazem în scriitura părintelui Mircea Păcurariu, tot așa putem găsi în acest volum intitulat *Asociația publiciștilor presei rurale din Banat,* suport biobibliografic pentru alcătuirea de noi și noi lucrări care să evidențieze scoaterea dintr-o nedreaptă uitare a culturii și civilizației sătești bănățene.

Volumul care acum este prezentat reușește să prezinte viața Asociației publiciștilor bănățeni, de la înființarea ei 10 aprilie 2008 și până în prezent. Anul acesta Asociația a împlinit 10 ani de activitate neîntreruptă în folosul comunității sătești.

Primul capitol intitulat „Istoricul Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banat" dezvăluie cititorilor activitatea cotidiană a acestei societăți culturale care îngemănează întreg Banatul: Voivodina, județele Caraș-Severin și Timiș. De altfel, de la înființare Asociația a avut în titulatură precizarea „din Banatul istoric" mai pe urmă la cererea motivată a confraților din Banatul sârbesc a fost scoasă această precizare.

Întâia întâlnire a fost realizată la inițiativa muzeografului Ioan Traia la Muzeul Satului Bănățean în 2008, atunci când a fost cuprinsă în agenda culturală o sesiune de comunicări cu tema: „Aspecte culturale din viața satelor bănățene". Cu acest prilej, dl. Ioan Traia a propus înființarea Asociației pentru care a fost constituit și un comitet de inițiativă din care au făcut parte: Aurel Turcuș, scriitor, Vasile Todi, publicist, Ioan Traia, Vasile Suciu, preot, Ștefan Tomoioagă și Victor Enache, publiciști.

La prima întâlnire au fost preznți 17 redactori de reviste din Banatul timișan. Pentru a consolida acest nucleu al proiectatei asociații s-au desfășurat alte întâlniri la Jimbolia în 19 iunie 2009 la Muzeul Presei „Sever Bocu" și la parohia din Giarmata Vii în 2 octombrie 2010, unde s-au prezentat publicațiile chiar și prin realizarea unei expoziții, s-a prezentat un proiect de statut și s-au primit noi membrii. Datorită acestor eforturi susținute în 2010 Asociația a dobândit personalitate juridică și a fost ales primul Consiliu de Conducere: Vasile Todi (președinte), Vasile Suciu (vicepreședinte), Ioan Traia (secretar general), Marinel Bârsan (trezorier), Bogdan Tămaș, Traian Trifu Căta (membrii).

Întâlnirea de la Urseni din 20 noiembrie 2010 a însemnat întocmirea planului de activitate pe anul 2011, s-a propus cu acest prilej realizarea unui anuar. Președintele Vasile Todi și-a prezentat demisia care a fost acceptată de membrii prezenți și a fost ales președinte interimar preotul Vasile Suciu care apoi a fost ales președinte titular conducând destinele Asociației până în 2013. La această întâlnire profesorul Ion Murariu și-a prezentat cartea: *Revista „Lumina satului" – repere monografice*.

În vatra primitoare a părintelui Vasile Suciu s-a desfășurat și întâlnirea din 12 februarie 2011. Cu acest prilej a fost prezentat primul bilanț al Asociației, a fost ales noul președinte și lansate mai multe cărți. În planul de activitate au fost trecute următoarele proiecte: editarea unui anuar, crearea unui blog (care a și fost realizat) și înființarea unei sucursale a Asociației în Banatul sârbesc.

Primul Forum al publiciștilor din Asociație a fost organizat la Șopotu Vechi (24 sept. 2011), a urmat Săcălaz (6 oct. 2012), Torac (30 aug. 2013), Birda (27 sept. 2014) și Timișoara (Muzeul Satului, 27 iunie 2015; 28 mai 2016; 29 aprilie 2017).

Fiecare din aceste întruniri a vizat trei secțiuni distincte: organizatorică, comunicări științifice, prezentare de carte.

Între cele organizatorice amintim alegerile pentru conducerea Asociației în 2014 și 2017 când a fost ales și confirmat în funcția de președinte prof. Ioan Traia care și ales colaboratorii: Gheorghe Blejușcă (secretar), Petru Opruț (trezorier) precum și vicepreședinții și membrii Comitetului de Conducere, au fost primiți noi membrii, unii onorifici, a fost introdus un premiu anual „Pavel Filip și Aurel Turcuș" care recompensează pe cei mai vrednici publiciști.

În partea științifică au fost realizate comunicări științifice susținute cu prilejul întâlnirilor membrilor Asociației dar și în cadrul unor simpozione științifice naționale și internaționale unde au participat unii membri care au reprezentat Asociația: Vladimirovaț (20-21 aug. 2008, Simpozionul Internațional „Vatră petroviceană și spiritua-

litate românească în spațiul Banatului"); Giroc (22 feb. 2014, Simpozionul Internațional „Ecouri ale Primului Război Mondial, reflectate în presa scrisă și memoriile combatanților"); Zrenianin (16-17 oct. 2014, Simpozionul Internațional „Literatură și Presă în Banat"); Giarmata Vii (7 nov. 2015, Simpozionul Internațional „Vatră nouă 2000-2015. Factor de cultură și spiritualitate în cadrul comunității din Giarmata Vii"); Timișoara (14-16 apr. 2016, Academia Română, Congresul de istorie a Presei „Tradiții ale presei științifice"); Arad (3 nov. 2016, Sesiunea Națională de comunicări „Aradul-capitală politică a românilor transilvăneni"; 14 mai 2018, Sesiunea Internațională de comunicări).

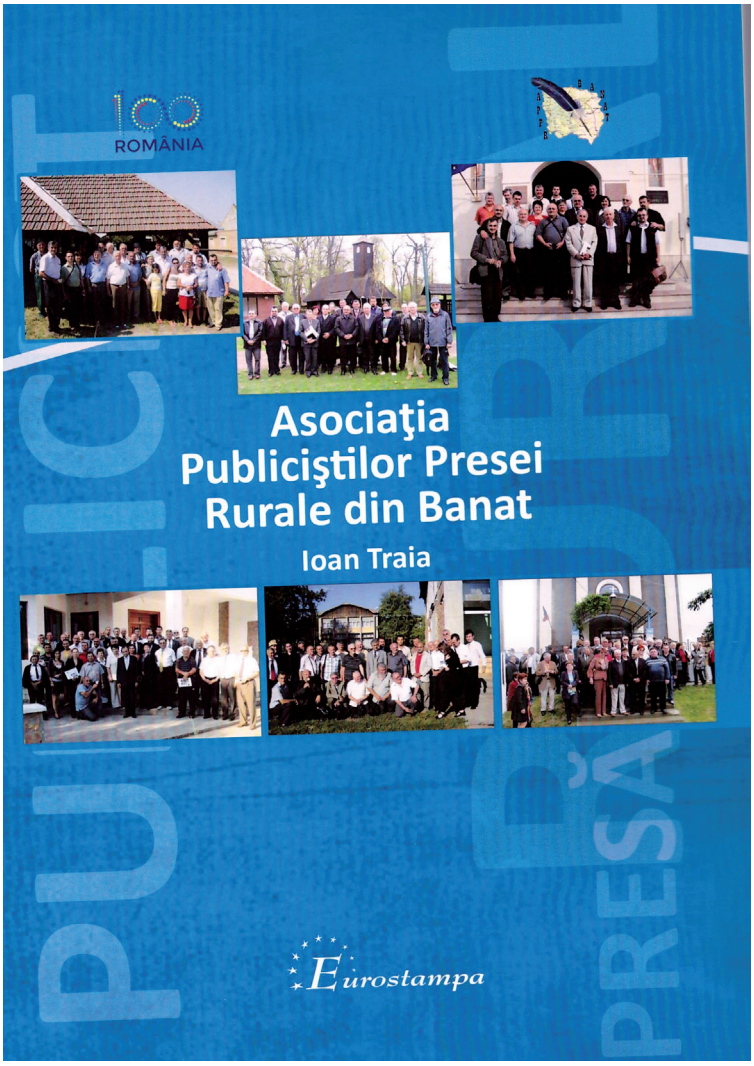

Asociația a participat prin membrii ei la aniversarea revistelor sătești: Ferendia (2015 – 10 ani „Vatra satului"; Săcălaz (4 oct. 2015, - 20 ani „Foaia Săcălazului"); Giarmata Vii (7 nov.2015, - 15 ani, „Vatră nouă); Șopotu Vechi (12 dec. 2015 – 20 de ani „Almăjul").

În cadrul întâlnirilor jurnaliștilor sătești au fost lansate monografii a unor localități sau parohii: Petrovasâla (Vladimirovaţ, 2008, 200 de ani); Colonia Gătaia (2011, 80 de ani de la întemeierea comunității); Săcălaz (2012).

Capitolul al II-lea al cărții este închinat membrilor fondatori și de onoare. Membrii fondatori: Vasile Todi, publicist; Vasile Suciu, preot; Ioan Traia, muzeograf; Bogdan Tamaș, politolog și Marinel Bârsan.

Membrii de onoare: Dinu Barbu, publicist; Ioan Viorel Boldureanu, etnolog; Vasile Bogdan, redactor Radio-Tv.; Ioan David, publicist; Mircea Miloia, inginer; Dan Radosav, jurnalist; Marcel Sămânță, jurnalist; Ioan Dorel Sinaci, profesor; Pavel P. Filip, condeier; Aurel Turcuș, publicist.

Capitolul al III-lea este destinat de autor publicațiilor și redactorilor care fac parte din Asociație. Sunt cuprinse 33 de publicații sătești, școlare, parohiale: 21 din Timiș, 8 din Banatul sârbesc și 4 din Caraș-Severin. Nu voi înșira toate aceste reviste, ci voi aminti doar câteva dintre acestea –datorită timpului și nu din alte considerente-: „Almăjul", revistă de cultură, redactor-șef: Gh. Rancu-Bodrog; „Anghelos", revistă de spiritualitate, redactor-șef: Dan D. Gîrjoabă; „Arhanghelul", revistă de cultură și religie rurală, redactori Valentin Bugariu și Florin Popovici; „Cenăzeanul", periodic de opinie și informare, redactor Dușan Baiski; „Foaia Codrenilor", revistă de cultură, tradiție și și spiritualitate, redactor Cornel Juica; „Foaia Săcălazului", foaie independentă de interes local, redactori Șt. Tomioagă și Ghiță Blejușcă; „Foaia Săcoșană", periodic al comunității, redactor Gh. Lungu; „Foaia Șanovițeană", periodic al comunității locale, redactor Nelu Ioan Roșca; „Glasul Voislovei", revistă a comunității, redactor Petru Opruț; „Lumina satului", redactori Ion Murariu și Octavian Gruița; „Morisena", revistă trimestrială de istorie, redactor Dușan Baiski; „Sărcia", publicația românilor sărcinenți, redactor Iancu Murărescu; „Suflet nou", revista satului bănățean, redactori Ioan Olărescu și Traian Galetaru; „Sfeșnicul", revista parohiei și a școlii, redactor Iliia Pavlovici Pătruț; „Tibiscus", revista Societății Literar-Artistice", redactor Vasile Barbu; „Vatră nouă", revista comunității, redactor Vasile Suciu și „Vatra satului", revista satului, redactor Ioan Traia și Marius Iosif Circa.

Prin realizarea acestei cărți, mult așteptată, autorul, Ioan Traia, muzeograf, profesor dar și iscusit și generos cercetător al trecutului bănățean oferă publiciștilor bănățeni și totodată iubitorilor culturii bănățene un veritabil Dicționar al sufletului satului românesc dintre Mureș și Dunăre. Volumul va fi –cred eu- folosindu-mă de doi colaboratori ai autorului o dovadă a trecerii locului și oamenilor prin timp, o sursă valoroasă de cunoaștere pentru „viitorime" (prof. Iosif Marius Circa) dar și o dovadă palpabilă care întărește o credință care ne spune că „vorbele rămân neputincioase în fața faptelor" (pr. Ioan Marcu).

RĂDĂCINI

E pace peste sat, e liniște deplină -
Un vânticel molatec alintă ram cu ram -
Sub soarele de vară un cal trage la ham,
Rupând mohorul tânăr din ieslea plină, plină.

Mai mormăie un câine, trei vrăbii mă pândesc -
Eu scriu și savurez din tihna ce-am visat -
Iurești nu-i doar un loc, Iurești nu-i doar un sat,
E rădăcină vie din care mă hrănesc.

E apa din fântâna ce setea-mi potolește -
E leagănul din care am învățat să merg -
Sub ochii mei bătrâni vreau lacrima să șterg,
Sunt la Iurești acum ... și dorul crește, crește ...

Mi-i frică de-acel timp clădit doar cu-amintiri,
Când n-oi putea veni decât cu gândul meu -
Mă rog la tot ce-i sfânt, mă rog la Dumnezeu
Ca-n ultim ceas să simt aceleași dragi trăiri.

Și tot românul bun, pornit din prag de sat,
Să simtă cum străbunii sunt toți o rădăcină,
Cu românesc izvor și dragoste divină,
Iubit de Cel de Sus și binecuvântat.

Ograda mi-i în jur și ziua mi-i senină -
Voi mai veni cândva, sau sunt ultima oară? ...
Mă bucur de norocul de-a fi acum la țară -
E pace peste sat, e liniște deplină.

Dr. TEONA SCOPOS

MUNTELE

Muntele rămâne munte
Chiar de cad pietre dintr-însul,
Pietricelele-s mărunte,
Codrii umbresc a lui frunte,
El frunzelor știe plânsul.

Peste zările sihastre
Muntele e împărat,
Sfetnic are dalbe astre,
Schitul gândurilor noastre
E pe culmea-i înălțat.

Muntele rămâne munte
Chiar pe culme de n-ajungi,
Viscolele stă să-nfrunte,
Codrii peste văi fac punte,
Poți durerea-n schit să-ți plângi.

Preot COSTICĂ MOROIANU

ÎN NOPȚILE DE RUGĂCIUNE

În nopțile de rugăciune,
Când sufletul își deschide porțile
Să intre îngerii,
Unui suflet smerit,
Atât îi trebuie,
Liniștea puterii cerești!
Pentru aceasta îngenunchează
Cel căzut în ispită,
Pentru izbăvirea sinelui.
Și se aprinde lumina cea mare
A iertării!

PETRU JICHICI

COPILĂ SCUMPĂ CU OCHII SENINI CA CERUL

Copilă scumpă cu ochii senini ca cerul,
Cu părul de aur ce îți flutură în vânt
Tu singură ai dezlegat întreg misterul,
Fericirii, ce o caută omul pe pământ.

Tu de micuță cu glasul tremurând,
Pășeai sfioasă cu credință de copil
În Sfânta Casă a Părintelui Cel Bun,
Rostind pe buze un cântec sfânt, sublim.

Te priveam cum stăteai îngenuncheată,
Cu ochii mari căutând mereu spre cer
Și deși te vedeam puțin emoționată,
Te rugai senină și suavă mai mereu.

Copila mea scumpă mărgăritar de preț,
Raspunsul atâtor plecăciuni și rugi
Tu deși micuță pari să fi deprins și înțeles,
Că viața este un șir nesfârșit de minuni.

Preot CONSTANTIN MILIN

CARTEA VIEȚII

O stea pe cer a răsărit
Când s-a născut un copilaș
Și la botez el a primit
Ocrotitor un îngeraș.

Atunci și bunul Dumnezeu
O carte nouă și-a luat
Și de atunci scrie mereu
Pe albul ei imaculat.

E bucuros atunci când scrie
de ale tale fapte bune,
Când peste zi îl chemi adesea
să fiți uniți în rugăciune.
Și când postești e foarte bine
Și când ți-e milă de sărac
Și când muncești din zori în seară
Și când respingi greul păcat.

Dar trist e Dumnezeu
când scrie de ale tale fapte rele
Când rătăcit pe calea vieții
tu săvârșești păcate grele.

De tine drag creștin, depinde
Să ai frumoasă cartea vieții
Din leagănul copilăriei
Și până-n albul bătrânești.

Când vei muri încheie Domnul
Și cartea ta o vei citi
Și-atunci Domnul deschide raiul
Sau iadul te va osândi.

GABRIELA VIOLETA VĂDUVA

ARHIEPISCOPIA TIMIŞOAREI

FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ TIMIŞOARA

CATALOG CU CLERICI DIN ARHIEPISCOPIA TIMIŞOAREI CUPRINZÂND TEMELE LUCRĂRILOR PENTRU OBŢINEREA GRADULUI I

SESIUNEA – 1 NOIEMBRIE 2018

Nr. crt.	Nume şi prenume	Parohia	Protopopiatul	Tema lucrării	Prof. coordonator
1.	Pr. Rediș Pompiliu-Florin	Sânmihaiu Român	Timișoara I	Biserică şi stat în Bizanţ în timpul domniei împăratului Heraclie (610-641)	Conf. dr. Remus Mihai Feraru
2.	Pr. Macedon Cotuțiu	Cărpiniș	Timișoara I	Parohia ortodoxă Cărpiniș. Studiu administrativ - bisericesc	Pr. lect. dr. Cosmin Panțuru
3.	Pr. Iliia Pătruț-Pavlovici	Mașloc	Timișoara II	Relaţiile bisericeşti româno-sârbe în secolele XVIII-XX	Conf. dr. Remus Mihai Feraru
4.	Pr. Ioan Sălvan	Folea	Deta	Parohia Folea. Istorie și artă bisericească	Pr. lect. dr. Daniel Alic
5.	Pr. Florin Ionel Groza	Jebel	Deta	Parohia Jebel. Istorie și artă bisericească	Pr. lect. dr. Daniel Alic
6.	Pr. Valentin Boancheș	Fabric Vest	Timișoara II	Locaşuri de cult creştine şi locaşuri de cult israelite. Studiu comparat	Pr. conf. dr. Constantin Jinga
7.	Pr. Cristian Gheorghită	Cărpiniș	Timișoara I	Misiunea Bisericii prin cuvânt. Metode de reînnoire duhovnicească	Pr. dr. Marius Florescu
8.	Pr. Marius Oroian	Belinț	Lugoj	Apostolatul tinerilor în Biserica Ortodoxă Română – realităţi şi perspective	Pr. dr. Marius Florescu
9.	Jurca Eugen Aurel	Unip	Timișoara II	Principalele învăţături ale Sf. Nicolae Velimirovici	Pr. lect. dr. Daniel Enea
10	Pr. Birăescu Ioan-Traian	Lugoj VI, Dealu Viilor	Lugoj	Monografia Parohiei Ortodoxe Române Lugoj VI, Dealul Viilor	Pr. lect. dr. Cosmin Panțuru

Susţinere de lucrări şi colocviu pentru gradul I în cler

La Centrul eparhial din Timişoara a avut loc joi, 1 noiembrie, atât susţinerea lucrărilor pentru obţinerea gradului I în preoţie de către candidaţii care au promovat colocviul de admitere la gradul I în anul precedent, cât şi colocviul de admitere la gradul I în preoţie. Aceste lucrări s-au desfăşurat în prezenţa profesorilor de la Facultăţile de Teologie din eparhiile aparţinătoare Mitropoliei Banatului şi au fost prezidate de către Înaltpreasfinţitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timişoarei şi Mitropolitul Banatului. Pentru obţinerea gradului I, 25 de preoţi din din cele trei eparhii şi-au susţinut lucrările de grad, ce au abordat teme dogmatice, istorice şi misionare.

Gradul I se obţine, la cerere, după cel puţin 10 ani de vechime în preoţie şi după cel puţin 4 ani de la promovarea examenului pentru gradul II.

De asemenea, pentru anul viitor s-au înscris 25 de preoţi, ale căror lucrări speciale de grad vor fi alese, cu acordul profesorului coordonator şi cu aprobarea chiriarhului, doar din lista de teme aprobată de Sinodul mitropolitan, în şedinţa sa de lucru din data de 22 iunie 2017, listă comunicată centrelor eparhiale şi oficiilor protopopeşti. Acestea, vor fi, apoi, coordonate de către cadrele didactice de la Facultăţile de Teologie din cele trei eparhii: Timişoarei, Aradului şi Caransebeşului. Nota minimă de admitere a lucrării şi de promovare a colocviului este 8 (opt).

Colocviul s-a desfăşurat în conformitate cu Metodologia pentru obţinerea gradelor profesionale în preoţie de către personalul clerical, aprobată de Sfântul Sinod prin hotărârea 1199/2008 şi actualizată prin Hotărârea nr. 565/10 februarie 2017 prin care se aprobă susţinerea lucrărilor pentru obţinerea gradului I, de către candidaţii care au promovat colocviul de admitere la gradul I în anul precedent.

Conferinţă cu clericii la protopopiatul Timişoara II

În Arhiepiscopia Timişoarei a debutat în ziua de 5 noiembrie, şirul conferinţelor preoţeşti de toamnă. Astfel, preoţii din cadrul Protopopiatului Timişoara II s-au reunit în biserica „Sfântul Prooroc Ilie" a Parohiei Timişoara Fabric, unde a fost prezent Înaltpreasfinţitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, iar preoţii din cadrul Protopopiatului Timişoara I s-au reunit la Parohia Timişoara-Iosefin, unde a fost prezent şi

Preasfinţitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timişoarei. Cele două conferinţe preoţeşti au debutat cu slujba Te-Deum-ului, la finalul căreia a fost rostit un cuvânt de învăţătură despre pericopa evanghelică din duminica următoare.

Pe temeiul celor hotărâte de Sfântul Sinod, la conferinţele preoţeşti de toamnă din acest an se va trata tema: „Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918", structurată pe următoarele capitole:

Slujitori ai Bisericii – promotori ai Marilor Uniri din anii 1600,1859 şi 1918;

Biserica şi armata română în primul război mondial;

Consecinţe benefice ale unităţii naţionale asupra unităţii bisericeşti;

Unitatea naţională – bază a demnităţii naţionale;

Educaţia pentru unitate şi demnitate naţională – o şansă pentru o cooperare internaţională benefică.

În cadrul celor două conferinţe s-au lecturat textele inscripţionate pe monumentele bisericeşti dedicate eroilor şi făuritorilor Marii Uniri din eparhie, fiind, totodată, analizată situaţia acestora. De asemenea, a fost prezentată broşura „Biserica românească din Banat şi Marea Unire", apărută la Editura Partoş a Arhiepiscopiei Timişoarei, ce va fi distribuită tuturor preoţilor din cadrul celor trei eparhii din Mitropolia Banatului.

Pe lângă discutarea problemelor de natură administrativă, în cadrul conferinţei preoţilor din Protopopiatul Timişoara II, s-a luat în vedere sprijinirea activităţilor de renovare şi de amenajare a noului sediu al protopopiatului.

Conferinţă cu clericii la protopopiatul Sânnicolau Mare

Miercuri, 7 noiembrie, la sediul oficiului protopopesc Sânnicolau Mare a avut loc conferinţa de toamnă a preoţilor din protopopiat, prezidată de către Preasfinţitul Episcop Vicar Paisie Lugojanul.

Conferinţa cu tema „Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918" a fost susţinută de către preotul Ciprian Goguţ-Iancu din Parohia Iecea Mare, după care au urmat discuţii pe baza referatului, fiind precedată de îndătinatul Te-Deum, săvârşit în biserica „Naşterea Maicii Domnului"din Sânnicolau Mare.

Părintele protopop a mulţumit Preasfinţiei Sale pentru îndrumările duhovniceşti date preoţilor.

Conferinţă cu clericii la protopopiatul Deta

Miercuri, 7 noiembrie s-au desfăşurat în cu binecuvântarea şi prezenţa ÎPS. Ioan, Mitropolitul Banatului lucrările Conferinţei preoţeşti de toamnă în protopopiatul Deta.

Conferinţa a fost precedată de slujba Acatistului Mântuitorului Iisus Hristos oficiată în biserica cu hramul „Pogorârea Sfântului Duh" din Deta de P. C. Părinţi Daniel Rusan (parohia Livezile), Ionuţ Mania (parohia Liebling) şi Ioan Vasile Cheregi (Spitalul de Psihiatrie Jebel)

În debutul Conferinţei, P. On. Părinte Ioan Prisăcean, protopopul Detei a adus la cunoştinţa celor prezenţi despre editarea de către pr. dr. Daniel Alic a lucrării *Biserica românească din Banat şi Marea Unire,* Editura Partoş, Timişoara, 2018, 43 p.. Tot acum s-au primit informaţii despre desfăşurarea concursului religios „Bucuria Naşterii Domnului în suflet de copil".

Catedrala Mântuirii Neamului din București va fi sfințită în 25 noiembrie. La acest prilej de bucurie au fost invitați preoți și credincioși de la parohiile arondate protopopiatului.

Referatul Conferinței „Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918" a fost pregătit de P. C. Părinte Tiberiu Dan Gherasim de la parohia Ferendia. În cadrul cuprinsului au fost tratate mai multe teme: unirea provinciilor istorice cu România în 1918, contribuția Bisericii și a presei bisericești la Primul Război Mondial și Marea Unire.

În acest context P. C. Părinte Gheorghe Florea, Ioan Sălvan, Ionel Rujan au adus mărturii cu privire la rolul preoților și credincioșilor participanți la Unirea de la Alba Iulia din parohiile Ghilad, Folea și Opatița.

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a îndemnat pe cei prezenți să trimită mărturii din localități care vor forma un Fond de mărturii în cadrul Arhivei Eparhiale. Totodată a sugerat o temă de cercetare: „Tendința de unire a Bisericii după 1918".

În cadrul discuțiilor cu privire la Unirea din 1918, P. C. Părinți Călin Negrea de la parohia Gătaia și Valentin Bugariu de la parohia Birda au vorbit despre conștiința unității poporului român prin limbă, credință, oriceiuri și tradiții dar și despre rolul părintelui Ioan Mărgineanțu în dezvoltarea vieții bisericești la Birda.

Evenimente dedicate Centenarului Marii Uniri, la Făget

În ajunul sărbătoririi Sfântului Apostol Andrei, ocrotitorul românilor, în orașul Făget au fost organizate o serie de manifestări dedicate eroilor și făuritorilor Marii Uniri. Evenimentul a debutat pe platoul catedralei din oraș, unde a avut loc dezvelirea și binecuvântarea monumentului eroilor făgețeni din timpul celor două Războaie Mondiale și din timpul regimului comunist. Slujba de pomenire a eroilor și binecuvântarea monumentului au fost oficiate de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, împreună cu un sobor de preoți, în prezenta autorităților locale și județene.

După slujbă au fost rostite alocuțiuni, iar primarul localității, împreună cu consilierii locali au hotărât, într-o ședință ad-hoc, acordarea titlului de cetățean de onoare Înaltpreasfintitului Parinte Ioan. După alocuțiuni a urmat un program artistic, susținut de Fanfara Pro Amiciția din Timișoara și de Corul de fete al Liceului „Traian Vuia" din Făget. La finalul ceremoniei, au fost depuse coroane de flori din partea Primăriei, al Consiliului local și al instituțiilor de învățământ.

Manifestările au cuprins mai multe dezveliri de placi comemorative: astfel, la sediul protopopiatului, a fost dezvelită placa comemorativă, dedicată protopopului Sebastian Olariu, delegat al Făgetului la Marea Unire de la Alba Iulia din 1918. Totodată, părintele protopop Bujor Păcurar, împreună cu un sobor de preoți, a oficiat o slujbă de pomenire a protopopului Făgetului din timpul Marii Uniri, Sebastian Olariu.

Participanții s-au deplasat, apoi, la Muzeul de Istorie și Etnografie din Făget, unde a fost dezvelită placa comemorativă, dedicată delegației din Făget, participantă la Marea Unire. Următorul moment s-a desfășurat în fata casei senatorului Victor Feneșiu, participant la Marea Adunare de la Alba Iulia. Manifestările s-au încheiat în Parcul Unirii, unde a avut loc slujba de binecuvântare a Monumentului Centenar.

Împreună cu cei bolnavi, la spitalul din Jebel

Arhiepiscopia Timișoarei, prin Sectorul Social-Filantropic, a organizat astăzi, 2 noiembrie, la Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță din Jebel o acțiune umanitară, de întrajutorare a pacienților internați și abandonați de familiile lor în această unitate medicală. La acest eveniment caritabil a fost prezent și Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, care, împreună cu părintele Ion Vasile Cheregi și părintele Marius Florescu, a înălțat rugăciuni în capela cu hramul „Sfântul Ioan Maximovici", pentru toți pacienții și cadrele medicale truditoare din cadrul spitalului. După momentul de rugăciune, Înaltpreasfinția Sa a oferit, în semn de solidaritate, aprox. 700 de pulovere celor 430 de pacienți, mai ales că în această perioadă temperaturile încep să scadă, dar și cadrelor medicale și personalului deservent.

„Spitalul din Jebel este un spital al suferinței profunde. Am considerat că astăzi s-ar cuveni să slujesc și eu la acest altar al suferinței. Am adus peste 700 de articole de îmbrăcăminte pentru acești frați ai lui Hristos, dar și frați ai mei. Aici, am găsit oameni care, din 1962, nu au mai părăsit acest loc. Am găsit o femeie care la 18 ani a trecut pragul acestui spital și de atunci nu l-a mai părăsit. Mulți dintre pacienții de aici sunt abandonați de familiile lor. Cu toate acestea, la fiecare Liturghie oficiată în capela de aici, participă între 60-80 de pacienți. De asemenea, am venit să adresez mulțumiri medicilor de aici, pentru că ei își practică profesia lor într-un mediu cu totul deosebit. Tot respectul pentru medicii care îi ajută pe cei bolnavi să treacă puntea acestei vieți", a spus Mitropolitul Banatului.

Dintre cei 430 de pacienți, mai mult de jumătate dintre ei sunt cazuri penale. „La ora actuală sunt 318 coduri penale internate. Dintre ei, aproximativ 70-80% sunt abandonați de familii", a spus Vidosav Mihailovici, managerul spitalului.

Simpozion al Facultății de Teologie din Timișoara

Cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la înfăptuirea Marii Uniri, Facultatea de Litere, Istorie și Teologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara, în colaborare cu Arhiepiscopia Timișoarei, organizează în perioada 12-13 noiembrie, la Mănăstirea Timișeni – Șag, Simpozionul Național cu tema: *„Anul centenar al Marii Uniri. Considerații istorice și teologice"*.

Simpozionul a debutat în biserica mare a Mănăstirii Timișeni cu hramul „Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul", prin oficierea Acatistului Mântuitorului Iisus Hristos de către un sobor de preoți de la Facultatea de Litere, Istorie și Teologie din Timișoara. După momentul de rugăciune, lucrările Simpozionului Național de Teologie de la Timișoara au fost deschise, în mod oficial, de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, care a vorbit despre jertfa făuritorilor Marii Uniri, subliniind faptul că toți cei care au participat din județul Timiș la marele eveniment de la Alba Iulia din 1918 vor fi pomeniți în data de 2 Decembrie, în toate bisericile și mănăstirile eparhiei, în cadrul Sfintei Liturghii.

A urmat, apoi, cuvântul conf. univ. dr. Dana Percec, decanul Facultății de Litere, Istorie și Teologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara, care a salutat inițiativa profesorilor de la catedra de teologie ortodoxă de a organiza un astfel de simpozion.

Simpozionul se bucură de participarea istoricilor, a numeroase cadre didactice de la Facultățile de Teologie Ortodoxă din cuprinsul Patriarhiei Române, dar și a mai multor cercetători și doctoranzi în domeniul istoriei și al teologiei. După deschiderea festivă a simpozionului, Corul „Sfântul Nicolae" al studenților teologi a susținut un program de muzică religioasă.

Slujiri arhierești în eparhie

Un număr mare de credincioși timișoreni au participat, cu prilejul sărbătoririi Sfântului Ierarh Nectarie al Eghinei, la programul liturgic de la Catedrala Mitropolitană din Timișoara. În ajunul sărbătorii, Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, împreună cu un sobor de ieromonahi, preoți și diaconi, a săvârșit slujba Prive-

gherii. Răspunsurile liturgice au fost oferite alternativ de Grupul bizantin „Sfântul Nicolae" al Facultății de Teologie și de Grupul psaltic al ASCOR Timișoara. A doua zi, Preasfinția Sa a oficiat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. Pe parcursul celor două zile a fost adusă spre cinstire, și o icoană a Sfântului Nectarie Taumaturghul, ce conține un fragment din moaștele sale.

*

Zi de mare bucurie duhovnicească a fost duminică 11 noiembrie în Parohia Dumbrăviţa Banat II, care, la sărbătorea Sf. Mare Mucenic Mina, şi-a sărbătorit al doilea hram. Sfânta Liturghie a fost oficiată de Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, împreună cu un sobor de preoți și diaconi. În cadrul slujbei, Ierarhul a rostit un cuvânt de învățătură, în cadrul căruia a explicat pericopa samarineanului milostiv, actualizând meajul hristic de a ne iubi aproapele.

Alături de bisericuţa de lemn – cum e cunoscută de către timişoreni, care are hramul Sf.Mare Mucenic Gheorghe – se ridică o nouă biserică sub ocrotirea Sfântului Mare Mucenic Mina.

Lecție demonstrativă la Școala din Tomnatic

O lecţie demonstrativă intitulată ,,Iisus Hristos Învăţătorul Lumii,, a fost organizată în Școala Gimnaziala Tomnatic în data de 6 noiembrie, iar invitaţi la aceasta lecţie a fost Înaltpreasfinţia Sa Ioan, Mitropolitul Banatului, precum și profesorii din protopopiatul Sânnicolau Mare.

Elevii clasei a VI-a și corul claselor V-VIII, condus de doamna preoteasă Ciovîrnache Palusia, au fost cei care ne-au încântat cu lucrările, vocile și ideile lor.

Doamna inspector de religie Daniela Buzatu a susţinut această lecţie demonstrativă în colaborare

cu profesorii de religie ai acestei scoli: director prof. Gherescu Nistor și prof. Dușcă Zoran Daniel. În finalul activității Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit a punctat importanta orei de religie și a mesajului acesteia către inima fiecărui copil (A consemnat **prof. Zoran Duşcă**).

Ziua Artileriei Române sărbătorită la Lugoj

Ziua Artileriei Române a fost sărbătorită și în orașul de pe Timiș printr-un ceremonial religios militar în cazarma Batalionului 183 Artilerie Mixtă „General Ion Dragalina".

După întâmpinarea oaspeților: ÎPS Mitropolit Ioan Selejan, preoți din cetatea lugojeană, domnul viceprimar Cristian Galescu, domnii Generali Gheorghe Feraru și Mircea Mândru, cadre militare în rezervă și retragere, precum și alți iubitori ai artileriei, activitatea a debutat cu primirea raportului reprezentantului eșalonului superior, Col. Marcel Lică.

După intonarea Imnului de Stat, s-a desfășurat oficierea serviciului religios, urmat de o serie de alocuțiuni venite a marca importanța și rolul Armatei și a Artileriei Române în marile războaie ale neamului românesc. Printre vorbitori s-au aflat: Col. Ion Teca, comandantul Garnizoanei Lugoj, ce a rostit un cuvânt de bun venit oaspeților și a accentuat importanța zilei, prin expunerea unei scurte istorii a artileriei cu importanța prezenței batalionului în urbea de pe malurile Timișului, acesta fiind continuatorul tradițiilor militare ale tuturor structurilor existente de-a lungul timpului în municipiu; Col. Marcel Lică ce a dat citire ordinului Ministrului Apărării Naționale, d-nul Vice-Primar Cristian Galescu ce a transmis cuvântul Administrației locale, în final, ÎPS Mitropolit Ioan, vorbind despre Armată și Biserică, doi piloni de bază ai societății. De asemenea, Înaltpreasfinția Sa a dăruit în dar o icoană cu Maica Domnului domnului Colonel (rez.) Traian Cișmașu, comandant al unității în anii când a satisfăcut stagiul militar, acesta împlinind, dealtfel și frumoasa vârstă de 90 de ani în 12 noiembrie.

A urmat o defilare militară avându-l în frunte pe Comandantul Batalionului, Col. Ion Teca. Ceremonia a luat sfârșit prin dezvelirea unei plăci comemorative ce marchează 175 de ani de la Înființarea Artileriei Române Moderne, un ceremonial de binecuvântare a acestei plăci, precum și depuneri la coroane la monumentul amintit.

Termenul de artilerie, pe care îl folosim astăzi, este cunoscut de la mijlocul secolului al XV-lea, acesta derivând din verbul arhaic francez „artiller", care înseamnă arta de a construi și mânui, pe timpul luptelor, diferite mașini de război. Deși noţiunea de artilerie a apărut în Evul Mediu, începuturile acesteia sunt mult mai îndepărtate.

Descrierea evoluţiei artileriei se poate face pe fundamentul de ansamblu al dinamicii fenomenului militar autohton, dar și la nivel european sau internaţional. Primele baterii de artilerie au apărut în ţara noastră pe 10 noiembrie 1843, prin Porunca Domnească nr. 198, dată de domnitorul Tării Românești, Gheorghe Bibescu. Unirea Principatelor Române a generat mari și importante transformări și în procesul evolutiv al artileriei. În anii care au urmat, în ţara noastră, s-au pus bazele unei industrii specifice de fabricat și reparat armament și muniţii. Ca și celelalte arme din compunerea armatei noastre, artileria română își are propria ei istorie.

După 1989 armata română a intrat într-un amplu proces de restructurare, menit să-și redimensioneze capacităţile de luptă și să-și adapteze strategiile potrivit noilor provocări apărute pe plan internaţional. A apărut oportunitatea dezvoltării parteneriatului cu alianţa NATO, pentru ca în cele de urmă România să devină ţară membră cu drepturi depline în această organizaţie.

Concomitent a avut loc și o reorientare în dezvoltarea noilor concepte și politici de înzestrare a unităţilor de luptă cu tehnică modernă, menite a le conferi o capacitate combativă și o mobilitate, la randamente maxime. Artileria română, ca parte integrantă a acestui sistem, ţine pasul cu dezvoltarea tehnologiilor de ultimă generaţie, constituind pe mai departe o componentă principală a armatei române modern (A consemnat **preot Emanuel Gafița**).

Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril sărbătoriți în protopopiatul Sânnicolau Mare

Joi, 8 noiembrie, după Sfânta Liturghie, părintele protopop Marius Podereu a fost prezent în localitatea Lenauheim, la Școala Gimnazială, unde a avut loc un concurs de pictură pe sticlă la care au participat elevi de la școlile din Lenauheim, Grabaț, Gottlob și Tomnatic.

În aceeași zi, după amiază, părintele protopop a săvârșit slujba Vecerniei și tăierea colacului de rugă în Parohia Igriș, cu ocazia hramului bisericii, unde a ținut și un cuvânt de învățătură.

Taina Sfântului Maslu la parohia Voiteg

Duminică, 11 noiembrie a fost săvârșită Taina Sfântului Maslu de obște în biserica cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe" din parohia Voiteg.

La invitația P. C. Părinte Dragan Giorgiev, parohul locului au slujit P. On. Părinte Ioan Prisăcean, protopopul Detei și P. C. Părinți pens. Petru Gărău din Jebel și Zaharie George, fostul paroh din Voiteg, Ioan Sălvan de la parohia Folea și Valentin Bugariu de la parohia Birda.

Cuvântul de învățătură a fost susținut de Părintele Protopop care a tâlcuit prima pericopă evanghelică de la Taina Sfântului Maslu. Dobândirea Împărăției Cerurilor se obține doar prin Iisus Hristos. El este Samarineanul milostiv care vindecă suferința trupească și sufletească. Glasul lui Hristos este cel care ne întâmpină în fiecare Duminică și sărbătoare. De aceea și importanța rugăciunii comunitare din biserică pentru viața religioasă a fiecărei persoane în parte.

S-au bucurat de rugăciune și de darurile Sfintei Taine a Maslului mai mulți credincioși din parohie, tineri și maturi.

Cerc pastoral la parohia Cireșu

Parohia Cireșu a găzduit în prima duminică din Postul Nașterii Domnului primul cerc pastoral-misionar din cuprinsul Protopopiatului Lugoj, desfășurat în noul an bisericesc. Cu acest prilej, în biserica cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie" a fost săvârșită Taina Sfântului Maslu de pr. Ioan Cerbu, protopopul Lugojului, împreună cu un sobor de preoți din parohiile învecinate, în prezența a numeroși credincioși ai parohiei. La finalul slujbei, pr. Ioan Cerbu a rostit celor prezenți un cuvânt duhovnicesc în care a vorbit despre importanța intensificării rugăciunii, a săvârșirii faptelor bune și a participării la slujbele bisericii în această perioadă înălțătoare a postului Nașterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos. În încheiere, preotul paroh, Ion Last, a mulțumit clericilor prezenți la acest eveniment, precum și credincioșilor care s-au adunat împreună cu aceștia la rugăciune, subliniind că astfel de întâlniri sporesc viața duhovnicească din parohie.

Taina Sfântului Maslu la parohiile Banloc, Gherman și Șipet

În prima Duminică a Postului Nașterii Domnului a fost oficiată Taina Sfântului Maslu de obște în parohiile Banloc, Gherman și Șipet din protopopiatul Deta.

În biserica „Înălțarea Domnului" din parohia Banloc la inițiativa P. C. Preot Petru Achim, parohului locului a fost săvârșită Taina Sfântului Maslu. Cu acest prilej au slujit: P. On. Păr. Ioan Prisăcean, protopopul Detei, P. C. Părinți Ioan Ciprian Blagoe (parohia Deta), George Danciu (parohia Toager), Ciprian Boșca (parohia Banloc), Dragan Giorgiev (parohia Voiteg) și Călin Negrea (parohia Gătaia). Cuvântul de învățătură a fost susținut de Preaonoratul Părinte Protopop care a vorbit celor prezenți despre însemnătatea Postului Crăciunului.

La invitația P. C. Părinte Damian Griguță, parohul bisericii „Înălțarea Domnului" din localitatea Gherman a fost oficiată Taina Sfântului Maslu. Au slujit: P. C. Părinți Ioan Babeu (parohia Jamu Mare), Daniel Groza (parohia Petroman), Ioan Emanuel Popescu (parohia Ciacova), Dragoș Georgian Popovici (parohia Stamora Germană), Marius Crăciunescu (parohia Clopodia), Tiberiu Dan Gherasim (parohia Ferendia) și parohul locului. Predica ocazională a fost susținut

de părintele Marius Crăciunescu care a accentuat faptul că oamenii rămân pasivi față de cuvânt și nu și-l însușesc.

În localitatea Șipet la biserica cu hramul „Duminica Tuturor Sfinților", P. C. Părinte Marcel Nicolae Moclinda a invitat credincioșii la Taina Sfântului Maslu de obște. Soborul slujitorilor a fost format din P. Cuv. Arhim. Simeon Stana, exarhul mănăstirilor din Arhiepiscopia Timișoarei, P. C. Părinți Dr. Marius Florescu, profesor la Facultatea de Teologie din Timișoara, Răzvan Mateș (parohia Blajova), Ionuț Mania (parohia Liebling), Ion Liuba (parohia Izgar) și Radu Ilie (parohia Cerna). Cuvântul de învățătură a fost expus de către

părintele Marius Florescu. Acesta a tâlcuit cea dintâi pericopă evanghelică citită la această Sfântă Taină. În chipul Samarineanului Milostiv îl vedem pe Hristos care tămăduiește rănile, așează pe bolnav în casa de oaspeți (Biserica), spitalul duhovnicesc care vindecă orice boală și neputință. Înțelesul eshatologic al Evangheliei îl constituie întoarcerea Samarineanului care semnifică a doua venire a Mântuitorului.

S-au împărtășit de darurile credinței în prima Duminică a Posrului Nașterii Domnului mai mulți credincioși ai fiecărei parohii.

Carnavalul toamnei la Mașloc

În organizarea Școlii Gimnaziale și al Parohiei Ortodoxe din Mașloc s-a desfășurat în 16 noiembrie Carnavalul toamnei la școala din localitate. O manifestare plină de culoare și de bogăție specifică anotimpului culegerii roadelor. Potrivit tradiției, toamna este anticipată încă de la Probejenie (6 august) când „berzele se duc, iar șerpii, șopârlele, gușterii și toate jigănile intră în pământ". Peste doar două săptămâni, la Sântămăria Mare (15 august), o practică îndătinată are aceeași funcție, de a semnala încheierea anotimpului călduros, întrucât în întreg spațiul românesc acesta este punctul terminus al văraticului oilor. În sfârșit, după încă o lună, la Ziua Crucii (14 septembrie), credința după care „pământul se închide pentru unele vietăți", mai exact pentru șerpi și pentru insecte, punctează o a treia - și ultimă – frontieră a timpului estival. (Otilia Hedeșan, *Lecții despre Calendar. Curs de folclor,* Editura Universității de Vest, Timișoara, 2005, p. 329-330).

Activitatea de la Mașloc a fost pregătită și realizată ca o serbare în prag de toamnă. S-au recitat poezii și s-au interpretat cântece tematice acestui anotimp de copii. Au participat cele cinci clase ale ciclului primar (clasa pregătitoare și cele 4 elementare). În cadrul serbării fiecare elev a fost reprezentantul unei legume sau al unui fruct din Legenda folclorică a creației fructelor și legumelor.

De această activitate s-au îngrijit prof. Maria Pavlovici-Pătruț și părintele prof. dr. Iliia Pavlovici-Pătruț împreună cu celelalte cadre didactice ale școlii.

Concurs de creație religioasă în eparhie

La finele lunii noiembrie s-a desfășurat etapa zonală a concursului județean de creație religioasă *Sfântul Iosif cel Nou de la Partoș*, în 10 centre din cuprinsul eparhiei noastre: la Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva"Timișoara, Parohia Timișoara Viile Fabric, Dumbrăvița, Belinț, Cărpiniș, Deta, Făget, Lenauheim, Lugoj și Sânnicolau Mare.

Ajuns la ediția a VIII-a, concursul are drept scop dezvoltarea spirituală, morală și culturală a elevilor prin intensificarea cooperării şi colaborării în domeniul învăţământului religios preuniversitar între Biserică, Școală, familie și comunitate.

Joi, 22 noiembrie a.c.. parohia Timișoara Viile Fabric a găzduit desfășurarea etapei zonale a concursului. Competiția s-a derulat pe șase secțiuni pe tema dată (Marea Unire: credință și jertfă):

– clasele II-IV: – memorare şi recitare de poezie religioasă;

– realizare de desen religios (în ziua concursului).
– clasele V-VIII: – realizare de desen religios (în ziua concursului).
– clasele VII-VIII: – scriere şi prezentare de eseu religios.
– clasele V-VIII: – interpretare de priceasnă bisericească;
– interpretare de cântare bisericească psaltică.

La acest centru, au participat elevi de la şcolile gimnaziale din Timişoara.

„Pentru noi, elevii, 1 decembrie 1918 începe la ora de istorie, unde ni se arată că românii subjugaţi de cotropitorii străini, au dorit ca, după jertfa ostaşilor din Primul Război Mondial, să se unească într-un singur cuget şi-ntr-o singură simţire, şi, de asemenea, începe la ora de religie, unde am învăţat despre purtarea de grijă şi implicarea Bisericii Ortodoxe, despre episcopul şi, mai apoi, primul patriarh Elie Miron Cristea, despre preoţii care şi-au adunat poporul pe Câmpia lui Horea la Alba Iulia." (eleva Carina Glatt, clasa a VIII-a C, Şcoala Gimnazială nr. 21 „Vincenţiu Babeş" din Timişoara)

„Străbunii au câştigat cu greu şi mari jertfe aceste daruri, dar mai greu este generaţiei mele să le păstreze. E greu pentru că tentaţiile sunt mari, atât din exteriorul cât şi din interiorul fiinţei acestui neam. Vreau să ştii (România mea) că nu este totul pierdut. Noi te iubim, chiar dacă uneori nu ştim să-ţi arătăm. Te iubim *Grădina Maicii Domnului*, aşa cum Dumnezeu ne-a arătat …" (eleva Flavia Berbentea, clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială nr. 7 „Sfânta Maria" din Timişoara)

„Marea Unire a însemnat, în primul rând – dragostea şi binefacerile lui Dumnezeu revărsate peste acest popor, în al doilea rând – bunătatea unei întregii naţiuni. În anul Centenar, gândul ni se îndreaptă spre cei care au creat această ţară, spre cei care s-au jertfit pentru Marea Unire. Viitoarea generaţie este cea care va duce povestea mai departe." (eleva Ana-Maria Dumitru, clasa a VIII-a, Şcoala Gimnazială nr. 16 „Take Ionescu" din Timişoara)

Concursul este organizat de Parohia Ortodoxă Română Timişoara Fabric Est, Inspectoratul Şcolar Judeţean Timiş, Arhiepiscopia Timişoarei şi Colegiul Naţional Pedagogic „Carmen Sylva" Timişoara, în colaborare cu Consiliul Judeţean Timiş, care asigură cofinanţarea lui, fiind inclus pe agenda culturală 2018.

Concursul județean de Religie „Sfântul Iosif cel Nou de la Partoș", faza Deta

Luni, 19 noiembrie s-a desfășurat la Liceul Tehnologic „Sfântul Nicolae" din Deta cea de-a VIII-a ediție a Concursului Județean de Religie „Sfântul Iosif cel Nou de la Partoș". Tema din acest an a fost „Credință și Jertfă".

În deschidere P. C. Părinte Ciprian Boșca responsabilul de cateheza parohială din Protopopiatul Deta a primit pe concurenți și însoțitorii lor (părinți, profesori și preoți) printr-un cuvânt de bun venit. A amintit apoi, de importanța Concursului prin care se consolidează și se verifică cunoștiințele religioase. Elevii ajunși în comunitățile pe care le reprezintă pot deveni mici apostoli mărturisitori ai credinței.

Prof. Letiția Morariu, directorul Liceului din Deta a apreciat că organizarea acestui Concurs religios în școală reprezintă un eveniment frumos.

La această ediție zonală au participat copii care au reprezentat școlile și parohiile din: Banloc, Birda, Ciacova, Deta, Gătaia și Liebling iar juriul a fost compus din: Prof. Letiția Morariu, Prof. Lucian Tuturigă, P. C. Părinți Doru Melinescu și Ciprian Boșca.

Concursul s-a desfășurat pe secțiuni: recitare de poezie, pricesnă, cântare psaltică și desen la care s-au înscris 26 de elevi din clasele II-VIII.

Pe lângă poeziile, pricesnele și desenele religioase, copiii au mărturisit de aniversarea Centenatului Marii Uniri. Între poeziile cu această tematică amintim: „Unirea", „Hora", „Eroii", desenele: „Harta românească", „Delegație de oameni spre Alba Iulia", „Episcopul Miron Cristea".

Eseul „Țara și poporul" a amintit de contribuția Bisericii Ortodoxe Române la dezvoltarea societății, însoțirea și jertfa clericilor și mirenilor pentru realizarea unității naționale.

Îmbucurător a fost faptul că cei care au prezentat lucrările artistice le-au însoțit de comentarii lămuritoare. Astfel chipul episcopului Miron Cristea a fost însoțit de informația că la Alba Iulia după săvârșirea Sfintei Liturghii, acesta a rostit Rugăciunea îngenuncherii.

După jurizare elevii participanți au fost răsplătiți cu premii și mențiuni sub forma unor cărți religioase și istorice. Câștigătorii Premiului I de la toate secțiunile s-au calificat la faza județeană care se va desfășura în 3 decembrie la Timișoara.

Secțiunea: Poezie: Premiul I Popa Anisia (Liceul Teoretic Gătaia);
Eseu: Premiul I Vălean Alexandru (Școala Gimnazială Birda);
Cântare psaltică: Premiul I Orășanu Alexandru (Liceul Teoretic Gătaia);
Pricesnă: Premiul I Scrofan Denisa (Liceul Teoretic Gătaia);
Premiul I Sabadoș Anda (Școala Gimnazială Liebling);
Desen (II-IV): Premiul I Nicolin Amelia (Liceul Teoretic Gătaia);
(V-VIII): Premiul I Lupan Damian (Liceul Teoretic Gătaia).

Școala Gimnazială din Birda a fost reprezentată 8 copii: Elevul Vălean Alaxandru a obținut Premiul I la secțiunea eseu; Premiul III Frangloglu Gabriela (Pricesnă); Mențiunea I: Marcu Alexandra (Poezie); Murgea Cristian (Desen); Mențiunea a II-a: Noje Flavia (Poezie); Radu Loredana (Desen); Mențiunea a III-a: Pop Maria și Prună Sara.

Felicitări tuturor participanților, organizatorilor și coordonatorilor implicați în derularea acestui Concurs.

Centenarul României sărbătorit la parohia Belinţ

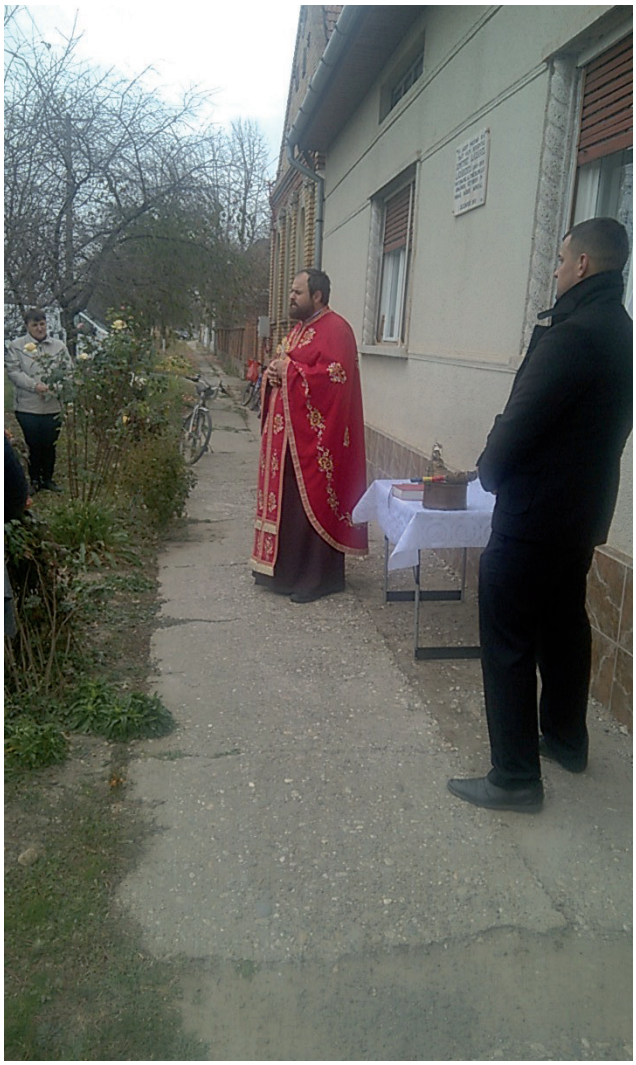

Duminică, 18 noiembrie, în biserica „Învierea Domnului" din Belinţ, a fost oficiat de preoţii parohiei un parastas spre pomenirea slujitorilor, a ctitorilor sfântului locaş, clerici şi mireni şi a tuturor celor care, de-a lungul anilor, s-au ostenit şi au slujit comunitatea belinţană.

„Aflându-ne în anul centenar de sărbătorire a făuritorilor Marii Uniri, au fost pomeniţi, în rugăciunile noastre, şi cei opt participanţi la Marea Adunare Naţională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918. Aceştia, în frunte cu părintele protopop Gherasim Sârbu, au transmis gândul belinţenilor, unul pentru toţi cei care simţeau româneşte în Transilvania şi Banat: Noi vrem să ne unim cu Ţara! De asemenea, au fost evocaţi, ca făuritori ai unui viitor mai bun pentru urmaşii lor, eroii Belinţului căzuţi pe câmpurile de luptă din primul şi al doilea război mondial, precum şi sergentul Dimitrie Lăzărel Lăzărescu, portdrapel al primului batalion de voluntari bănăţeni, format la Darniţa, lângă Kiev, care a fluturat tricolorul românesc în pofida gloaţelor inamice în marile bătălii din vremea celei dintâi conflagraţii mondiale. Pentru cinstirea memoriei unor asemenea oameni şi a faptelor lor, după oficierea parastasului, credincioşii s-au adunat la casa unde a locuit Dimitrie Lăzărel, prilej cu care a fost dezvelită şi sfinţită o placă comemorativă", a menţionat pr. Daniel Otescu.

Seria de evenimente dedicate centenarului Marii Uniri a continuat luni, 19 noiembrie, la şcoala din Belinţ cu activităţi educative interactive ce au conţinut o tematică specială, la care au luat parte elevi din clasele a V-a şi a VI-a. Cu această ocazie, doamna Camelia Lăzărescu şi preotul paroh Daniel Otescu, au împărtăşit elevilor momente ale evoluţiei României din vremea Primului Razboi Mondial, le-au vorbit des-

pre participarea bănaţenilor la Marea Bătaie, dar și despre jertfa de sânge plătită de cei șaptezeci și opt de eroi ai Belinţului, căzuţi atunci pe câmpurile de luptă. Un loc special în întâlnirea cu elevii l-a avut tematica referitoare la Marea Unire și „descoperirea" participanţilor comunităţii noastre la acest fericit și decisiv moment pentru istoria noastră națională, și anume: protopopul Gherasim Sârbu, învăţătorul Constantin Pava, cărora s-au alăturat ţăranii: Constantin Adam (Tuia), Toma Haţeg (Talpeș), Dimitrie Marcu (Pește an u), Constantin Mateica (Miciconi), Gheorghe Mateica (Iosa) și Ioan Trufaș (Boambă) și 1 negustorul: Ștefan Bădescu. Copiii au avut prilejul de a afla că strămoșii lor au dus cu ei la Alba Iulia un tricolor pe care scria, la propriu, „UNIRE" și „TRĂIASCĂ ROMÂNIA MARE", purtat fiind de același Dimitrie Lăzărel Lăzărescu.

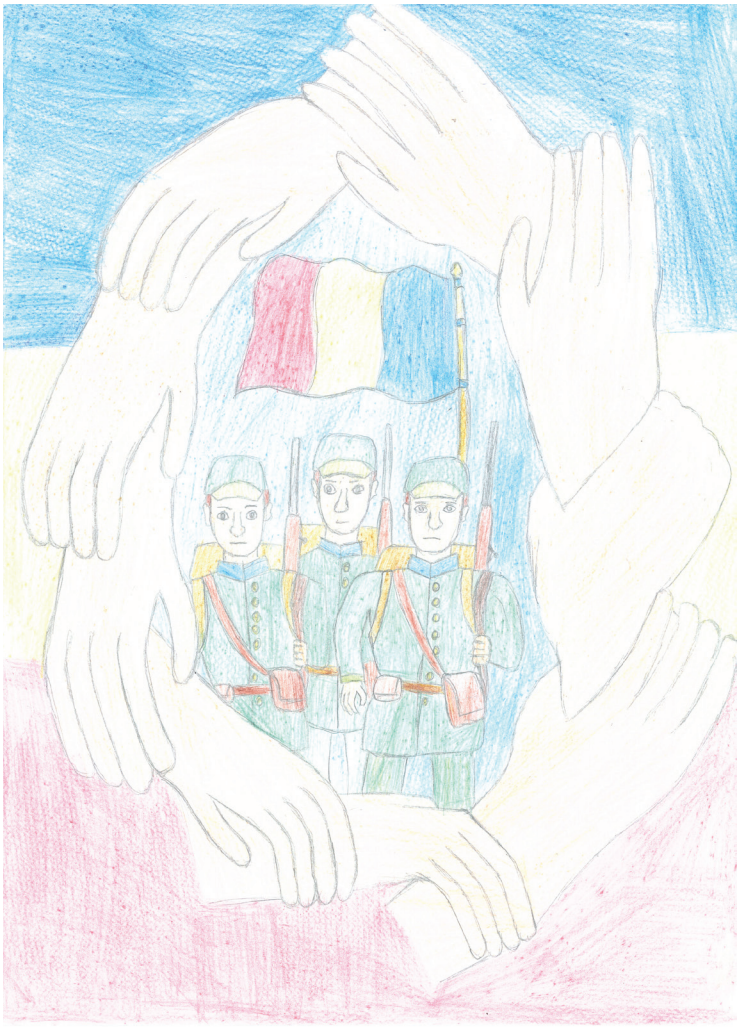

La final, elevii participanţi au fost îndemnaţi să ducă mai departe memoria celor cărora le datorăm naşterea noastră într-o Românie mare și liberă, jertfa lor obligându-ne să fim mai uniţi și responsabili pentru viitorul nostru, în fapt al urmașilor noștri.

Manifestările dedicate Centenarului au continuat vineri, 23 noiembrie, când în biserica parohială Belinţ s-a desfășurat faza zonală a concursului județean „Sfântul Iosif de la Partoș", având ca temă Marea Unire: credinţă și jertfă.

Au participat 32 de elevi, din clasele a II-a – a VIII-a, provenind din localităţile Belinţ, Chizătău, Balinţ, Topolovăţul Mare și Boldur, la toate cele șase secţiuni ale concursului: desen, recitare poezie, scriere eseu, cântare psaltică și interpretare priceasna. La acest eveniment, elevii au fost însoţiţi de profesorii de religie coordonatori. Comunitatea noastră a fost reprezentată de unsprezece elevi, dintre care Băran Andreea, clasa a VIII-a și Stoiţa Vlăduţ, clasa a VI-a, au obţinut locul I la secţiunile scriere eseu, respectiv realizare desen, calificându-se la faza finală, care va avea loc la Timișoara. Eleva Ioana Maria Otescu a obţinut premiul special al juriului pentru eseul realizat. De remarcat este și momentul patriotic susţinut de elevele Daria Șoldan, Mitrache Natalia, Boandă Andreea și elevul Radu Ștefan, care au emoţionat întreaga asistenţă .

Nădăjduim ca programele comemorative desfășurate în parohia noastră să sensibilizeze conștiinţa comunităţii, pentru ca fiecare să înţelegem, la adevărata valoare binecuvântarea Bunului Dumnezeu, Cel Care ne-a învrednicit a trăi astazi într-o Românie a noastră. Nu în ultimul rând, trebuie să ne amintim mereu că fără credinţa, jertfa,curajul, smerenia, lacrimile și sângele înaintașilor noștri, noi nu am fi avut ocazia de a sărbători Centenarul.

Lansare de carte în biserica din Birda

Marţi, 27 noiembrie a avut loc o triplă lansare de carte în biserica cu hramul „Naşterea Maicii Domnului" din parohia Birda. Cu acest prilej au fost vernisate două expoziţii. Prima, parte a Colecţiei de Arheologie și Etnografie „Gheorghe Rancu" din Șopotu Vechi a fost realizată prin bunăvoinţa D-lui prof. Gheorghe Rancu, redactorul revistei „Almăjul". Printre exponate se rânduiesc: obiecte personale care au aparţinut generalului Traian Doda dar și obiecte care au aparţinut militarilor din Primul Război Mondial: arme și echipament militar, truse de igienă personală, cărţi, decoraţii. Cea de-a doua expoziţie oferă privitorilor: carte tematică cu privire la Marea Unire (Documente, memorialistică, sinteze, studii, monografii). Cele două expoziţii pot fi văzute în biserica din Birda până la sărbătoarea Sfântului Apostol Andrei.

P. C. Părinte Valentin Bugariu a prezentat două cărţi acum lansate. Studiul *Biserica românească din Banat și Marea Unire,* Editura Partoș, Timișoara 2018, realizat de P. C. Pr. Prof. Dr. Daniel Alic. Lucrare de pionierat în domeniu ce se distinge prin bogăţia datelor, sursele de documentare (carte, presă, arhivă) dar și organizarea conţinutului, oferă cititorilor o cronologie detaliată a evenimentelor din preajma Unirii, a contribuţiei clerului bănăţean la constituirea

Consiliilor Naționale locale și a Gărzilor Naționale. Ierarhi, consilieri bisericești, profesori de teologie, protopopi, preoți și credincioși au reprezentat Biserica la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia.

Al doilea volum, *Ciudata viață a cuvintelor. Publicistică I,* Editura Tiparnița, Arad, 2010, 303 p. oferă cititorilor articole publicate de Profesorul G. I. Tohăneanu în revista timișoreană „Orizont" în perioada 1990-2005. Cartea se înscrie tematic Centenarului promovând unitatea limbii române. „Cum de la văraticul din goliștea Carpaților până la iernaticul de la șesuri e drum, nu glumă, care trebuia bătul periodic se poate afirma răspicat că acest neîntrerupt cutreier dinspre munte către câmpie și invers, ritmat nu numai de zvonul tilincilor, ci și de perindarea anotimpurilor, a contribuit în mare măsură la statornicirea graiului mioritic unitar, condiție de chezășie a conștiinței unității naționale" (p. 125-126).

Pr. Prof. Dr. Daniel Alic a prezentat cartea *Gătaia. Monografie,* 2018. „Monografia se dorește un act de constire a înaintașilor, de admirație a culturii și civilizației bănățene din vremuri de mărire. Iar tipărirea volumului în anul 1918, o amintire smerită la 100 de ani de la Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, pentru eroii căzuți pentru libertatea, independența și unitatea tuturor românilor" arată părintele Valentin Bugariu în *Argument* (p. 8).

Trecând la conținut, -apreciază Pr. Prof. Daniel Alic- remarcăm faptul că autorul a folosit informație iestorică diversă, culeasă din arhive bisericești și laice, din cărți și studii, din scrieri literare și memorialistice, din periodicole vremii și din surse orale. Finețea limbajului cărții ne descoperă vocația literară a autorului, care a reușit să creeze un text eminamente istoric, dar fără asperitățile și laconismul de multe ori întâlnit în textele istorice".

Vernisarea celor două expoziții precum și lansarea celor trei volume a fost vegheată de candela recunoștinței față de jertfa înaintașilor. Credința și iubirea de patrie sunt și astăzi coordonatele vieții spirituale a românilor.

Taina Sfântului Maslu la parohia Percosova

Duminică, 25 noiembrie a fost oficiată Taina Sfântului Maslu de obște în biserica cu hramul „Adormirea Maicii Domnului" din parohia Percosova.

La invitația P. C. Părinte paroh Sebastian Andrei Petrescu au slujit P. On . Părinte Ioan Prisăcean, prototopopul Detei și P. C. Părinți Virgil Roșu (parohia Pădureni), Ioan Sălvan (parohia Folea), Valentin Bugariu (parohia Birda), Zoran Milovanov (parohia Berecuța) și Tiberiu Dan Gherasim (parohia Ferendia).

Cuvântul de învățătură a fost susținut de Preaonoratul Părinte Protopop care a vorbit despre cele ce l-ar fi desăvârșit pe Dregătorul bogat din Evanghelia de la Luca 18, 18-27: faptele bune, pocăința și împărtășirea cu Sfintele Taine care însă pot fi practicate de creștini mai cu seamă în acest post al Nașterii Domnului.

După otpustul Sfintei Taine, copiii din parohie au colindat pe credincioșii prezenți în biserică.

Concursul „Bucuria Naşterii Domnului în suflet de copil” la parohia Birda

În zilele de 15-16 noiembrie s-a desfăşurat în Şcoala Primară din Sângeorge şi Şcoala Gimnazială din Birda Concursul „Bucuria Naşterii Domnului în suflet de copil”. Iniţiat de Inspectoratul Şcolar Judeţean Timiş, Consiliul Judeţean şi Arhiepiscopia Timişoarei şi ajuns la cea de a VI-a ediţie Concursul are ca scop final: „Afirmarea credinţei ortodoxe prin aplicarea învăţăturii dreptei credinţe şi prin integrarea valorilor, a cunoştiinţelor şi a deprinderilor religios-morale în viaţa personală şi a comunităţii”.

Concursul a fost realizat prin efortul prof. Doru Popa, titularul Catedrei de Religie Ortodoxă de la Şcoala din Birda. În acest an au participat 15 copii (12 la Birda şi 3 la Sângeorge) de la clasa a III-a, care după desfăşurarea testului scris au obţinut premii, menţiuni şi diplome de participare.

La Sângeorge au fost obţinute următoarele rezultate: Stoianovici Caius (Premiul I); Drăghici Alexandru (Premiul II) şi Moise Gabriela (Premiul III).

La Birda s-a înregistrat următoarea situaţie finală: Damian Alice-Bianca, Pomuţ Roxana Gabriela (Premiul I); Noje Tania-Teodora (Premiul II); Murgea Cătălin-Florin (Premiul III); Paşca Ioan-Nicolae (Menţiunea I); Radu Andreea-Ionela (Menţiunea a II-a); Potroacă Gabriela-Andreea (Menţiunea a III-a). Diplome de Participare au obţinut următorii elevi: Boer Andreea-Ionela; Cocoş Cristian-Ioan; Mancaş Alexandru-Marian şi Matei David.

Şi în anul acesta de succesul acestui concurs s-au ocupat alături de prof. Doru Popa şi prof. Sorina Oniţa, directorul Şcolii şi prof. Maria Miron.

Împărtășirea copiilor la parohia Birda

La Praznicul Intrării în Biserică a Maicii Domnului (21 noiembrie) preșcolarii de la Grădinița P. N. Birda și elevii claselor pregătitoare – a IV-a au participat la Sfânta Liturghie.

După ce s-au mărturisit, copiii s-au împărtășit cu Trupul și Sângele Domnului. Aceștia au fost însoțiți la biserică de către profesori și învățători. Sărbătoarea a debutat cu slujba Privegherii compusă din Vecernia unită cu Litia și Utrenia. Activitatea liturgică a fost cuprinsă în Acordul de Parteneriat încheiat între Școală și Biserică. La final, copiii au primit daruri din partea Parohiei.

Sărbătoarea Sfântului Mare Mucenic Dimitrie Izvorâtorul de Mir, în protopopiatul Sânnicolaul Mare

În cadrul Protopopiatului Sânnicolaul Mare se găsesc două locașuri de închinare cu hramul Sfântul Mare Mucenic Dimitrie Izvorâtorul de Mir : capela din parohia Comloșu Mic și biserica din parohia Satchinez.

Părintele protopop Marius Podereu a fost prezent la Sfânta Liturghie în mijlocul credincioșilor din Comloșu Mic, iar după amiază, la vecernie în Parohia Satchinez, unde a rostit și cuvântul de învățătură despre viața și martiriul marelui Mucenic Dimitrie.

Unirea Bucovinei cu România, aniversată la Sângeorge

Miercuri, 28 noiembrie, s-au împlinit 100 de ani de la Unirea Bucovinei cu România. Pentru a aniversa acest eveniment în biserica cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil" din localitatea Sângeorge, filie a parohiei Birda a fost realizat un program religios-patriotic pregătit și prezentat de preșcolarii și elevii de la Grădinița cu Program Normal și Școala Primară din sat în coordonarea d-nelor Prof. Mioara Miron și Prof. Ștefania Cercega.

Aniversarea a debutat cu slujba de Tedeum și o rugăciune de pomenire a luptătorilor pentru unire. Au fost amintiți cu acest prilej Mitropolitul Vladimir Repta, Iancu Flondor, Sextil Pușcariu, profesorii de teologie: Teodor Tarnavschi, Juvenal Ștefanelli, Isidor Onciul, Eusebiu Popovici, Dimitrie Dan, preoții Iraclie Porumbescu și Simion Florea Marian.

La otpustul slujbei religioase, P. C. Părinte Valentin Bugariu, parohul locului a susținut cateheza cu tema: „100 de ani de la Unirea Bucovinei cu România. Contribuția Bisericii".

Copiii au recitat poezii și au interpretat cântece patriotice. Între versurile recitate amintim *Moștenirea* de Otilia Cazimir, *Românașul* de Vali Iurașcu și *La Bucovina* de Mihai Eminescu, iar între cântece „Frați români din lumea întreagă" al îndrăgitei interprete Mariana Deac.

Elevii îndrumați de prof. Mioara Miron au pregătit și o planșă tematică „Bucovina la 100 de ani". Planșa a constituit suportul ilustrativ al catehezei. Bucuria sărbătorii, entuziasmul copiilor îmbrăcați în costume naționale și darurile realizate de către aceștia pentru acest eveniment, pancartele tricolore au dat sărbătorii o culoare aparte.

Taina Sfântului Maslu la parohia Criciova

În a treia duminică din postul Nașterii Domnului, în parohia Criciova din Protopopiatul Lugoj a fost oficiată Taina Sfântului Maslu de obște. După săvârșirea Sfintei Liturghii, un sobor de preoți din parohiile învecinate și de la parohii lugojene, împreună cu pr. Ioan Cerbu, protopopul Lugojului, au oficiat Sfânta Taină a Maslului. Au fost prezenți mulți credincioși, veniți să se roage pentru vindecarea trupească și sufletească, păstrând

astfel tradiția ca în fiecare perioadă de post, întrega comunitate din Criciova să se adune la rugăciune ân cadrul Tainei Sfântului Maslu.

În cadrul cuvântului de învățătură rostit, pr. Ioan Cerbu, a evidențiat perioada de pregătire în care ne aflăm, aducându-ne aminte de evenimetele biblice petrecute în cetatea ierihonului, totodată făcând apel la conștiința fiecăruia de a deveni mai buni, lăsând la o parte invidia și celelalte păcate care decurg din orbirea sufletească de care suferim.

Răspunsurile la slujbă au fost oferite de corul parohiei dincare fac parte foarte mulți copii (A consemnat **pr. Claudiu Subescu**).

Concert de cântece patriotice și colinde în protopopiatul Deta

Prăznuirea Sfântului Apostol Andrei, cel întâi chemat, Ocrotitorul României în parohia Birda din protopopiatul Deta a debutat în ajun cu oficierea Slujbei Privegherii (Vecernia unită cu Litia și Utrenia). Vineri a fost săvârșită Sfânta Liturghie. Au slujit cu acest prilej P. C. Părinte Călin Negrea de la parohia Gătaia și Valentin Bugariu, parohul bisericii cu hramul „Nașterea Maicii Domnului" din parohia Birda.

Răspunsurile liturgice au fost date de Corul „Doina" al Parohiei Gătaia dirijat de cântărețul bisericesc Liviu Țâțu. La momentul potrivit mai mulți copii s-au împărtășit cu Trupul și Sângele Domnului.

Cuvântul de învățătură a fost pregătit și susținut de părintele Călin Negrea. Sfântul Apostol Andrei este cel care L-a mărturisit pe Hristos, L-a propopvăduit în pământul românesc dintre Dunăre și Mare. Poporul românesc este creștin prin predică apostolică deosebindu-se de celelalte popoare care au fost încreștinate începând cu regele și încheindu-se cu supusul acestuia. Poporul românesc are astfel și un model de urmat și în ceea ce privește mărturisirea lui Hristos.

După otpustul Sfintei Liturghii, interpreții Denisa Scrofan și Alexandru Orășanu au interpretat cântece patriotice tradiționale. Același tip de cântece la care s-au adăugat și colinde au fost interpretate și de membrii Corului „Doina".

A fost răsplătită contribuția la dezvoltarea activității corale la Birda prin acordarea „Diplomei de Onoare" d-lui Prof. Ion Petrescu, cel care între anii 1995-1997 a format și condus Corul Parohiei Birda.

Nou număr al revistei parohiale „Arhanghelul” (nr. 28 / 2018)

Ajunsă în cel de-al VII-lea an de apariţie neîntreruptă revista trimestrială de cultură şi religie rurală „Arhanghelul” oferă credincioşilor din Birda şi Sângeorge, cât şi iubitorilor de presă locală, cel de-al 4 număr pe anul 2018.

Editorialul, „1 Decembrie 1918. Prezenţe clericale bănăţene (II)” iscălit de P. C. Părinte Prof. Dr. Daniel Alic ilustrează în cuprinsul a 3 pagini -1; 5; 6- organizarea locală a românilor, peripeţiile acestora în drumul spre Alba Iulia, constituirea Adunării Naţionale şi rezultatele acesteia.

Rubrica „Tinere condeie” prezintă realizările copiilor în poezie, proză şi desen tematic. Eseul „Credinţa – Un mijloc prin care dobândim libertatea” conceput de elevul Vălean Alexandru a fost prezentat la secţiunea Eseu în cadrul Concursului Judeţean de Religie „Sfântul Iosif cel Nou de la Partoş”. Studiul a obţinut Premiul I la faza zonală de la Deta (19 nov.) şi Menţiunea IV la faza judeţeană (3 dec.).

Paginile „Restituiri” şi „Documentar” înfăţişează contribuţii diverse: monografice („In memoriam Florin Medeleţ” de preotul Valentin Bugariu) şi parohiale („Istoria localităţii Folea” a părintelui Ioan Sălvan, parohul bisericii „Sfântul Ierarh Nicolae” din localitate).

„Cronica parohială” de-a lungul a două pagini (7-8) prezintă activităţile religioase, catehetice şi misionare realizate de Parohia Birda în perioada 30 ianuarie – 30 martie a. c..

Acest număr este dăruit împreună cu un calendar creştin-ortodox de buzunar pe anul 2019.

Revista poate fi achiziţionată de la parohia Birda, la bisericile din comună şi Sîngeorge, dar poate fi consultată şi pe site-ul: http://www.banaterra.eu/biblioteca/sites/default/files/arhanghelul_nr._4_2018.pdf.

Biserica lui Mateiu Basarab şi a lui Varlaam, maica spirituală a neamului românesc, care a născut unitatea limbei şi unitatea etnică a poporului.
(M. Eminescu)
Arhanghelul
Revistă trimestrială de cultură şi religie rurală, editată de Asociaţia „Arhanghelul” din Birda, 2018, an VII, nr. 4 (28)

Editorial:

1 Decembrie 1918. Prezenţe clericale bănăţene la Alba Iulia (II)

Consiliul de la Arad a mai anunţat că la adunarea preconizată în luna decembrie au fost invitaţi episcopii români, vicarii, delegaţii consistoriilor şi toţi protopopii tractuali, prin urmare, aceştia „nu au lipsă a fi aleşi între delegaţii cercurilor electorale” (*Ibidem*, p. 99).

Urmare acestui act, episcopii de la Arad şi Caransebeş au trimis o circulară protopopilor şi administratorilor protopopeşti, prin care i-a înştiinţat că „datorită meritelor nepieritoare ale Bisericii […] naţionale câştigate în decursul veacurilor în serviciul fiinţei noastre etnice şi totodată ca recunoaştere a legăturilor sfinte dintre poporul credincios şi slujitorii Bisericii”, sunt invitaţi la preconizata Adunare Naţională Română, unde vor participa cu drept de vot. În aceeaşi pastorală a îndemnat protopopii să transmită preoţilor şi credincioşilor să se prezinte în număr cât mai mare la viitoarea adunare. (Constantin Brătescu, *Protopresbiterul Andrei Ghidiu (1849-1937). Între Biserică şi Neam,* Editura Dalami, Caransebeş, 2006, p. 76).

Pentru a-şi alege delegaţii la Marea Adunare Naţională, Consiliul Naţional Român din Caransebeş s-a întrunit în 10/23 noiembrie 1918, sub preşedinţia protopopului Andrei Ghidiu, cel care din anul 1884 a fost un luptător activ al cauzei naţionale româneşti şi i-a ales ca delegaţi pe Ion Gore din Mehadia, Nicolae Ivănescu din Marga, dr. Alexandru Murariu din Caransebeş, Ilie Român din Domaşnea şi dr. Ion Sârbu din Rudăria. În aceeaşi zi, cei aleşi au primit mandate semnate de protopopul Ghidiu. (*Ibidem,* p. 75). Şi în celelalte localităţi ale Episcopiei Caransebeşului, prin implicarea preoţilor, care, de regulă, erau preşedinţii consiliilor naţionale româneşti, s-au făcut alegerile delegaţilor pentru fiecare cerc electoral, care au delegat, la rândul lor, cei cinci reprezentanţi ai românilor la Marea Adunare Naţională. (Ioan Munteanu (coordonator), *Făurirea statului unitar roman*…, p. 119-160).

În şedinţa plenară a Consistoriului eparhial din 14 noiembrie 1918, şedinţă prezidată de către episcopul Miron Cristea, s-a hotărât ca delegat din partea Episcopiei Caransebeşului la Marea Adunare Naţională să fie dr. Cornel Cornean, secretarul consistorial. (*Foaia Diecezană*, Caransebeş, XXXIII, 1918, nr. 45 din 18 noiembrie, p. 4).

Miron Cristea a invitat la Alba Iulia profesorii de la Institutul Teologic şi Pedagogic, care au convocat corpul profesoral de la cele două institute ca să delege reprezentanţi pentru Adunarea de la Alba-Iulia. (Serviciul Judeţean al Arhivelor Naţionale (S. J. A. N.), Caraş-Severin, *Fond Institutul Teologic Diecezan Caransebeş*, dosar 1/1918-1919, fila 1).

Pr. Prof. Dr. Daniel Alic

(Continuare în p. 5)

1

Slujire arhierească la Parohia Sânandrei Colonie

Înaltpreasfinţitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timişoarei şi Mitropolitul Banatului a fost prezent de sărătoarea Intrării în Biserică a Maicii Domului în mijlocul credincioşilor din Parohia Sânandrei Colonie, din cadrul Protopopiatului Timişoara II, dar și a obștii monahale de maici de aici.

Înaltpreasfinţia Sa a participat la Sfânta şi Dumnezeiasca Liturghie oficiată de către părintele Marius Sfercoci, secretar eparhial împreună cu părintele paroh Teodor Cocan, dar și de alți preoți și diaconi de la catedrala mitropolitană din Timișoara, în capela cu hramul "Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul". Alături de enoriaşi, la slujbă au participat mai mulţi credincioşi timişoreni şi localnici din parohiile învecinate, precum şi oficialităţi locale și județene. Răspunsurile liturgice au fost date de corul de maici de la acest aşezământ, dar și de monahii de la Centrul eparhial.

În cuvântul de învăţătură adresat celor prezenţi, Înaltpreasfinţitul Părinte Mitropolit Ioan a vorbit despre Maica Domnului, cea care este mijlocitoarea noastră a creştinilor în faţa tronului lui Dumnezeu. După acest moment Chiriarhul alături de toți credincoșii prezenți s-a deplasat la paraclisul cu hramul Intrarea în Biserică a Maicii Domnului, locaş aflat în contucție.

Cu această ocazie, Mitropolitul Banatului a rostit o rugăciune de binecuvântare a lucrărilor în incinta acestui paraclis, îndemnându-i pe credincioşi și obștea de maici de aici, să stăruie în dragostea lui Hristos Domnul nostru și a Maicii Sale, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu.

Parohia Sânandrei Colonie din Protopopiatul Timişoara II cuprinde 70 de familii cu aproximativ 190 de credincioşi. Slujbele religioase sunt oficiate în capela parohială cu hramul "Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul".

AGENDA ÎNALTPREASFINŢITULUI PĂRINTE MITROPOLIT IOAN AL BANATULUI

2 octombrie

- A primit pe preotul paroh Doru Melinescu, de la parohia Timişoara Aeroport, din protopopiatul Timişoara II;
- A vizitat şantierul de la imobilul din strada Moise Nicoară nr. 17, viitorul sediu administrativ al Oficiului protopopesc Timişoara II;
- A participat la manifestarea dedicată "Zilei Republicii Germaniei", desfăşurată la Opera Naţională Română din Timişoara.

3 octombrie

- A primit pe domnii: Gheorghe-Marius Stoian - primarul comunei Birda, Sorinel Marcu – viceprimarul comunei, respectiv Moise Daniel – secretarul primăriei, dimpreună cu preotul paroh Zoran Milovanov, de la parohia Berecuţa, din protopopiatul Deta;
- A primit pe domnul Tiberiu-Ionel Jivan, primarul comunei Bucovăţ, dimpreună cu domnul învăţător Jiva Milă, respectiv preotul paroh Aurelian Milă, de la parohia Recaş, din protopopiatul Timişoara II;
- A primit pe preotul Călin Ciobanu, slujitor la parohia Sânnicolau Mare, din cadrul protopopiatului Sânnicolau Mare;
- A primit pe protosinghelul Matei Buliga, starețul mănăstirii "Sf. Cuv. Paraschieva", din localitatea Dobreşti;

4 octombrie

- A primit pe preotul paroh Petru Temelie, de la parohia Murani, din protopopiatul Timişoara II;
- A primit pe stavrofora Filoteia Nistor, starețа mănăstirii cu hramul "Acoperământul Maicii Domnului" de la Luncanii de Sus, din protopopiatul Făget;
- A primit pe părintele Mircea Szilagyi, protopopul Oficiului protopopesc Timişoara II;
- A vizitat parohia Cărpiniş, din protopopiatul Timişoara I.

7 octombrie

- A participat la Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană din Timişoara.

8 octombrie

- A primit pe domnul colonel dr. Dan Ionescu, comandantul Brigăzii 18, Cercetare, Supraveghere "Decebal" – Timişoara, dimpreună cu preotul garnizoanei Radu Bogdan;
- A primit pe preotul conf. univ. dr. Nicolae Morar, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Timişoara;

- A primit pe doamna profesor Ghizela Fuioagă, de la Colegiul Național "C. D. Loga", din Timișoara;
- A primit pe preotul paroh Teodor Cocan, de la parohia Sânandrei Colonie, din protopopiatul Timișoara I.

10 octombrie

- A primit pe preotul paroh Lucian Spath, de la parohia Pișchia, din protopopiatul Timișoara II;
- A primit pe preotul paroh Achim Baboș, de la parohia Dumbrăvița, din protopopiatul Timișoara II, dimpreună cu părintele protopop Mircea Szilagyi;
- A primit pe domnul locotenent-colonel Costel Codreanu, de la ISU Banat.

11 octombrie

- A prezidat examenul de capacitate preoțească, sesiunea de toamnă, desfășurat în Sala festivă a Centrului Eparhial;
- A primit pe preotul Ioan Bude, protopopul Oficiului protopopesc Timișoara I;
- A primit pe preotul Bujor Păcurar, protopopul Oficiului protopopesc Făget;
- A primit pe preotul pensionar Sabin Bololoi, din Timișoara;
- A primit pe domnul prof. univ. dr. Marius Craina, directorul Spitalului județean Timiș;
- A primit pe domnul chestor (r) Ioan Băla, director investiții "Iulius Mall", din Timișoara.

12 octombrie

- A primit pe preotul paroh Ioan-Liviu Bugariu, de la parohia Ictar-Budinț, din protopopiatul Lugoj.

14 octombrie

- A slujit Sfânta Liturghie la mănăstirea cu hramul "Sf. Cuv. Parascheva", de la Dobrești, împreună cu Preasfințitul Părinte Lucian Mic, episcopul Caransebeșului.

15 octombrie

- A primit pe preotul paroh Vasile Ulici, de la parohia Remetea Luncă, din protopopiatul Făget, dimpreună cu domnul Ioan Mateșescu, epitropul bisericii, respectiv Ioan Stoiedin, consilier eparhial;
- A primit pe preotul paroh Gheorghe Bâra, de la parohia Igriș, din protopopiatul Sânnicolau Mare, dimpreună cu părintele protopop Marius Podereu, respectiv domnul Ion Radu, epitropul bisericii și consilierii parohiali: Pascu Covaci și Florin Muntean;
- A primit pe preotul paroh Eugen Ciutac, de la parohia Coștei, din protopopiatul Lugoj, dimpreună cu epitropul bisericii, domnul Semenic Neidoni și consilierii parohiali: Timuț Neidoni, Marinică Podean, Sorin Stanimirescu, respectiv Petrică Tomoni;
- A primit pe stavrofora Casiana Șimon, starețа mănăstirii Timișeni-Șag;
- A primit pe părintele Adrian Covan, lector univ. dr. la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Timișoara.

16 octombrie

- A primit pe domnul Petru Carebea, primarul localității Coștei;
- A primit pe domnul academician Ion Păun Otiman, din Timișoara;
- A primit pe preotul paroh Ionuț Dănuț Mania, de la parohia Liebling, din protopopiatul Deta;
- A primit pe domnul Cristian Crișan-Petruse, contabilul protopopiatului Timișoara II, dimpreună cu părintele protopop Mircea Szilagyi;
- A primit pe preotul Daniel Alic, de la parohia Timișoara Fabric – Sfântul Ilie, din protopopiatul Timișoara II;
- A primit pe preotul Vasile Cuc, de la parohia Timișoara Tipografilor, din protopopiatul Timișoara II;
- A primit pe doamna Florica Chirița, președintele Camerei de Comerț și Industrie – Timiș.

18 octombrie

- A conferențiat la București, la manifestarea religioasă intitulată "Unitatea națională în identitatea creștină", în cadrul celei de a 13-a ediții organizate de Grupul Ecumenic de Rugăciune, din cadrul Parlamentului României.

19 octombrie

- A primit pe preotul paroh Dan Cosmin, de la parohia "Sf. Dr. Cosma și Damian" – Timișoara, din cadrul protopopiatului Timișoara II;

- A primit pe preotul paroh Adrian Crașovan, de la parohia Dumbrăviţa II Banat, din cadrul protopopiatului Timișoara II;
- A primit pe preotul paroh Caius Andrașoni, de la parohia Ghiroda Veche, din protopopiatul Timișoara II;
- A primit pe domnul prof. univ. dr. Virgil Musta, de la Universitatea de Medicină și Farmacie "Victor Babeș", din Timișoara;
- A primit pe preotul Nicolae Izbașa, din Chicago, Statele Unite ale Americii;
- A primit pe părintele Ioan Cojan, starețul mănăstirii "Sf. Ioan Botezătorul", din județul Alba.

23 octombrie

- A primit pe preotul paroh Adrian Crașovan, de la parohia Dumbrăviţa Banat II, din protopopiatul Timișoara II, dimpreună cu domnul Darius Ghera-Rotaru, cântăreț bisericesc;
- A primit pe preotul paroh Vasile Sauca, de la parohia Gelu, din protopopiatul Sânnicolau Mare;
- A primit pe domnii Cornel și Dan Murg, din Oradea, jud. Bihor;
- A primit pe filosoful și scriitorul Mihai Șora, din București.

24 octombrie

- A felicitat pe Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, cu prilejul aniversării zilei de naștere, în prezența colaboratorilor de la Centrul Eparhial, al preoților catedralei mitropolitane și a celor de față la eveniment.

25 octombrie

- A participat la ședința Sfântului Sinod al Bisericii noastre, la Palatul Patriarhiei din București.

26 octombrie

- A slujit Sfânta Liturghie la catedrala patriarhală, cu prilejul cinstirii Sfântului Cuvios Dimitrie Izvorâtorul de Mir;
- A participat la ședința solemnă a Sfântului Sinod, desfășurată în sala Teoctist Patriarhul, de la reședința patriarhală;

27 octombrie

- A slujit Sfânta Liturghie la catedrala patriarhală, cu prilejul cinstirii Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou Basarabov, ocrotitorul Bucureștilor, împreună cu Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și ceilalți membri ai Sfântului Sinod.
- A oficiat slujba privegherii la catedrala patriarhală din București, cu prilejul prăznuirii Sfântului Ierarh Iachint, mitropolitul Țării Românești.

28 octombrie

- A slujit Sfânta Liturghie la catedrala patriarhală, cu prilejul cinstirii Sfântului Ierarh Iachint, mitropolitul Țării Românești, împreună cu alți ierarhi membri ai Sfântului Sinod.

29 octombrie

- A primit pe doamna profesor Daniela Buzatu, Inspector școlar pentru disciplina Religie, la Inspectoratul Școlar Județean Timiș;
- A primit pe preotul paroh Marcel Vlaicu, de la parohia Timișoara 700, din protopopiatul Timișoara I;
- A primit pe preotul Claudiu Muntean, profesor la disciplina Religie, la Colegiul Național Bănățean, din Timișoara;
- A primit pe preotul paroh Nicolae Dale, de la parohia Beregsău Mic, din protopopiatul Timișoara I;
- A primit pe preotul paroh Ovidiu Groza, de la parohia Uliuc, din protopopiatul Timișoara II, dimpreună cu domnii Urdă Silviu și Preda Ioan, consilieri parohiali.

30 octombrie

- A primit pe domnul Ionel Lupu, primarul localității Mașloc, dimpreună cu preotul paroh Radu Meșter, respectiv epitropul bisericii domnul Teodor Terbancea;
- A primit pe preotul paroh Tiberiu Brestovician, de la parohia Paniova, din protopopiatul Lugoj.

A consemnat pr. MARIUS SFERCOCI